

Aziz Milli Şefimiz dün Parti kongresinde dinleyiciler arasında ve hitabesini yapıyor

Reisicümhurumuzun İstanbulullara mühim hitabı

Devletin selâmeti icap ettiği vakit büyük fedakârlıklar zururîdir

**Mihver memleketlerindeki
siyasî ve askerî konuşmalar**

Yazan: *Asım Us*

Türk gazeteleri Kurban Bayramı tatili yaparken mihver memleketlerinde siyasî ve askerî bir takım faaliyetler oldu. Ayın on sekizinci cuma günü İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano yanında Mareşal Kavaliero olduğu halde Almanya gitti. Hitlerin karargâhında İtalyan Hariciye Nazırı Fon Ribbentrop'u, sonra Mareşal Kaytel'i ziyaret etti. Sonra hepsi bir arada Hitler tarafından kabul olundu ve burada Göring de bulundu. Bu suretle cuma günü başlayan siyasî ve askerî müzakereler cumartesi günü öğleye kadar devam etti. Öğleden sonra Fransız başvekili Laval geldi. O da Fon Ribbentrop'u ziyaret ettikten ve Hitler tarafından kabul olunduktan sonra geceleyin tekrar Fransa'ya döndü. Ertesi pazar sabahı da İtalyan misafirler gittiler.

Mihver kaynakları Hitlerin karargâhında olup biten bu konuşmalar hakkında hiç bir şey söylemediler; yalnız Lavalın Hitler tarafından kabul edildiği ve Lavalın İtalyan Hariciye Nazırı ile hiç temas etmemiş olması ve yalnız cumartesi öğleden sonra gelip Hitleri ziyaret ederek akşam memleketine dönmüş bulunmasıdır.

Bu vaziyetten şu neticeler çıkarılabilir:

1 — Lavalın temsil ettiği Fransa ile Almanya arasında henüz olgun hale gelmiş bir anlaşma mevzuu yoktur; olsa olsa işgal altındaki Fransa namına söz söyleyen Laval Tülnöde Fransız donanmasının batırılması olmasından şahsan mesul olmadığını söylemiştir ve kendisinin Fransa'da bir iş görebilmesi için Almanyanın sülh şartlarını tesbit etmesini istemiştir.

2 — Lavalın Hitleri ziyareti sı-

rasında karargâhında bulunan İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano ile hiç temas etmemesi Fransa ile İtalya arasındaki açığı hâlâ onu bile Kont Ciano ile karşı karşıya getiren iyice derecede derin olduğunu gösteriyor.

Hakikat halde Fransanın bir kısmı toprakları işgal edilmediği ve Vişi hükümetinin emrinde bir Fransız donanması bulunduğu zamanlarda Almanlar için Lavalın bir manası vardı; Almanya ile anlaşma taraftarı olan Laval mihver kuvvetlerine yeni kuvvetler ilâve edebilirdi. Halbuki bütün Fransa işgal altına girdikten ve Tülnöde ki donanma kendi kendini batırdıktan sonra Laval için fazla yapacak hiç bir şey kalmamıştır. Zira Vişi hükümeti şimdiki tamami-

(Devamı Sa. 4 Sü. 4 de)

**10 Milyon
Dün akşama kadar
yatırılan
varlık vergisi**

**Mal kaçırmak isteyenlere
ihtiyatı haciz konuluyor**

Alakadar makamdan aldığımız malûmata göre dün akşama kadar yatırılan Varlık Vergisi miktarı on milyon lirayı geçmiştir. Şubelerden tahakkuk edilen vergiyi öğrenen birçok vatandaşlar da tesbit edilen müddet zarfında vergilerini yatırmak üzere hazırlık yapmaktadırlar.

(Devamı Sa. 4 Sü. 4 de)

Millî mücadelede

Hem cephe muharebesi yapılıyor, hem devletin yükü taşınıyordu, baba oğlu yanyana saf içinde silâhlı gördük

Millî Şef dün Ankara-ya hareket ettiler

İstanbul, 23 (A.A.) — Reisicümhur Millî Şef İsmet İnönü, bugün Cumhuriyet Halk partisi İstanbul vilâyet kongresinde aşağıdaki nutku söyledi:

Aziz arkadaşlar:

İstanbul parti kongrelerini bağladıkları günden beri takip ediyorum. Ocakların, nahiye ve kazaların çalışmalarımdan daima malûmat aldım. Kongreler memleketin sıkıntı geçirdiği, vatandaşların zorluk çektiği günlerde başlamışlardır. Parti vazifeleri her zaman ferahat şartlarında ve kolay muvaffakiyetler içinde ifa olunmazlar. Asıl herkesin münakaşalı ve çekiştirici olduğu günlerde partinin sükut kanlılıkla gittiği yolun doğruluğundan kuvvet alarak çalışması lazımdır. Böyle zamanlarda parti üyelerinin iyi görüşlü halleri birçok vatandaşları sükûnete ve sükûnetle muhakemeye davet eder. Parti toplantılarının bu bakımdan da faydalı olduklarına eminim.

GAYRETLERİMİZİN HEDEFİ

Arkadaşlar,

İktidarda bulunan partinin azaları, bir noktayı göz önünde tutmaktadırlar. Parti hükümetinin muvaffak olması bütün gayretlerimizin hedefidir. Parti içinde tenkitler, kontroller hep hükümetin muvaffakiyetine yardım etmek içindirler. Partili, parti içinde, hiç bir hakikatı olduğu gibi görmekten, olduğu gibi söylemekten çekinilmeyecektir. Hükümetin en iyi ve en doğru yolda yürümesi için elden gelen her gayreti gösterecektir. Bir partinin memleket için faydalı ve yapıcı olması, ancak bu suretle mümkündür. İnkılâpçı bir partinin, memleketi ilerletip, yükseltme hamlelerine devam etmesi ancak bu suretle tahakkuk ettirilebilir.

İyi ve ameli neticeler elde etmek için

Arkadaşlar, Parti içinde intihabın serbest

ve isabetli olmasına dikkat ediyoruz. Vazife sahiplerinin ehliyetli olmaları, arkadaşlarının itimadını, muhabbetini kazanmış bulunmalarını, parti muvaffakiyeti için esaslı noktalarıdır. Kongrelerdeki mülahazalar, ortaya konulan dilekler, partinin daha yüksek teşkilâtında, hükümet makamlarında ehemmiyetle tetkik olunuyor. Meselesi ve ihtiyacı çok olan yapıcı yoldaki bir memleket, hesapsız tenkitler ve dileklerin en kolay işlerdendir iyi ve ameli neticeler elde etmek için teklif sahiplerinin mesuliyet ve imkân telâkükleriyle hareket etmeleri lazımdır. Emin olabilirsiniz ki silâhlıyet ve iktidar sahipleri, her mülahazayı ve dileği kıymetli -dirmek için dikkatli olduklarıdır.

MILLÎ MÜCADELE GÜNLERİNDE

Aziz arkadaşlar,

Bu devletin büyük fedakârlıklar üzerine kurulduğuna daima gözü müzün önünde tutmalıyız. Dünyanın ağır hadiseleri içinde bu zihniyete daha ziyade lüzum vardır. Millî mücadelede baba oğlun yanyana saf içinde silâhlı bulunduğunu gördük. Memleketin büyük bir kısmı işgal altında olduğu için serbest mücadele eden bölgeler hem cephe

(Devamı Sa. 4 Sü. 5 de)

C. H. P. İstanbul vilâyeti kongresi

Millî Şefin şereflendirdikleri dünkü celsede mühim mevzular görüşüldü

Cumhuriyet halk partisi İstanbul vilâyeti kongresi dün saat 15 de ikinci reis Refik Ahmet Sevengilin başkanlığı altında toplanarak çalışmalarına devam etmiştir.

Kongre açılır açılmaz, yoklama yapılmış ve ekseriyetin mevcut olduğu görülerek müzakereye başlanmıştır. Geçen celsenin zaprı okunmuş ve tasvip edilmiştir.

Bundan sonra muhasebe ve bütçe encümenlerinin raporları okunmuş, tasvip edilmiştir. Müddeti bitmiş olan idare heyetinin İbrahimden sonra kongre reisi eski

idare heyetine kongrenin teşekküllerini bildirmiştir. Müteakiben dilek encümeninin hazırlanmış olduğu raporun okunmasına başlanmıştır.

Dilek encümeninin raporunun okunmasına devam edilirken Millî Şef huzurlarile kongreyi şereflendirmişlerdir. Eminönü salonuna teşrifleri azanın sürekli ve candan alkışlarla karşılanmıştır. Millî Şef delegeler arasında yer alarak kongre müzakerelerini büyük bir alaka ile takip etmeye başlamışlardır. Reis Refik Ahmet Sevengil kongre azasına hitaben:

(Devamı Sa. 4 Sü. 2 de)

Erbaa yer sarsıntısı felâketi

**Eşini ve iki evlâdını kaybeden
hususî muhabirimizin telgrafı
Kazada sağlam olarak 4 bi-
na kaldı, ölü miktarı 418**

Erbaa, 23 (Husul) — Pazar günü saat 5,5 de 15 saniye süren büyük ve merkezî bir vuruş ve gürültü ile vukuş gelen yer depreminde Erbaa ve köylerin bir kısmı yeniden bir yığın küll haline gelmiştir. Kazada sağlam olarak 4 bina kalmıştır. Bütün binaların heyeti umumiyesi yıkılmış birçok yerlerde yangınlar zuhur etmiştir. Köylerin bir kısmı da hasara uğramıştır. Merkezde ve köylerde ölü miktarının tesbitine başlanmış olmakla beraber miktarı bin kişi olmuştur.

Zelzele kasabasının hariciyle irtibatı kesilmiş olduğundan Tokat valisi derhal buraya gelmiş, tedbirler ittihaz

etlemiştir. Zuhur eden yangınları söndürmek üzere Tokat ve Samsun itfaiyeleriyle yardımcı ekipler gelmiştir. Mültemadiyen cadır erzak ve eşya geliyor. Felâket anında Kınday sefalet kucağını açmış birçok yoksul, larak erzak dağıtmaya başlamıştır.

Hükümetin ve Kızılayın müslim ca-

hımları sayesinde felâketin kurban-

ların durumları düzene konulmak-

tadır. Yaralıları tedavi için Samsuna

gönderilmektedir. Halk hükümetin ve

Kızılayın çok yakından gösterdiği

yardımcı himaye ve sefalet karşı şük-

ran duyguları içindedir.

(Devamı Sa. 4 Sü. 3 de)

Sekizinci ordu mihver kuvvet- lerini takibe devam ediyor

Londra, 23 (A.A.) — Trablusgarp istikametinde ileri yürütüşüne devam eden sekizinci İngiliz ordusu kaçmakta olan mihver kuvvetlerini takibe devam etmiştir.

İngiliz öncü kuvvetleri Sirtinin batısında Agyalanın 350 kilometre batısında Bifressun mevkiine varmışlardır. Bu mevki, Agyaladan ziyade Trablusgarba daha yakındır. Müteakik hava kuvvetleri Homs hava meydanına yaptıkları akında 7 mihver uçağını yerde tahrir etmişlerdir.

Roma, 23 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 942 numaralı tebliği: Tunusta İtalyan

ve Alman grupları çetin mevzâî garpışmalardan sonra toprak kazançları kaydetmişler ve inatla müdafaa edilen dağ mevzilerini işgal etmişlerdir. Düşman karışık taarruzları püskürtülmüştür. Esir ve malzeme alınmıştır.

Londra, 23, (A.A.) — Reuter Ajansının 8 inci ordu yanındaki hususî muhabiri bildiriyor:

Mihver kuvvetleri Trablusun küçük bir köyü olan Sirtiyi boşaltarak çekilmişlerdir. Mihver kuvvetleri Şebirelmeze doğru çekiliyorlar. Motörli İngiliz kıtaları da düşman kuvvetlerini takip etmektedir. 8 inci ordu kuvvetlerini topladığından, şimdilik muharebeler olmamaktadır. Sahil yolu ile diğer kum yolları İlerleyen İngiliz piyadesi ve 1 aş kollarile doludur. İngiliz istihkâmcıları sahil yolunun iki tarafına düşman tarafından konulan son mayınları temizlemeye devam etmek tedirler.

Alman - Rus harbi

Sovyet tebliğlerine göre Rus kuvvetlerinin takip ettikleri ve ilerledikleri sahayı gösteren harita

(Yazısı 4 üncüde)

**Führer'in
karargâhında
Neler
görüşüldü**

LAVAL

Fransanın Alman iş birliği ile zafere ulaşacağından emin

(Yazısı 4 üncüde)

**Suikast davasının ikinci safhası da bitti
Pavlofla Kornilof 16 şar, Abdurrahmanla
Süleyman 10 ar seneye mahkûm oldular**

(Yazısı 5 inci de)

Amerikan hava generali

Miller dedi ki:

Mihvere karşı Yıldırım gibi hava taarruzları hazırlıyoruz

Londra, 23 (A.A.) — Geçenlerde birleşik Amerikan ordusunun 8 inci hava teşkilatının halen Avrupa harp sahasında hizmet gören jase servisi direktörlüğüne tayin edilmiş olan emekli tayyarecilerden general Henri Miller, gazeteciler konferansında şu beyanatta bulunmuştur:

"Mihvere karşı yıldırım gibi bir hava taarruzu yapmağa hazırlanmak tayız ve bu taarruzu pek yakında yapmağa amadeyiz. Bu maksatla birleşik Amerikadan ardi arası kesilmiş, yen bir dalga halinde malzeme gelmektedir. Son altı ay içinde bütün kurandanlığımız, yalnız yıldırım gibi değil aynı zamanda uzun bir taarruzu mümkün kılmak için büyük bir faaliyetle gececi gündüzlü çalıştık."

Amerikanın mli talepleri

943 senesinde 135 milyara balığ olacak

Vashington 23 (A.A.) — Ticaret Nazarı June, 1943 senesinde mli gelirin 135 milyara balığ olacağını ve bu rakamın simdikli fiyatlarla istinat etmekte olduğunu beyan etmiştir. Milli gelir, 1941 de 95 ve 1942 de 117 milyardı.

Amerikada elektrik cerevanı 40 milyar kilovattı.

Vashington, 23 (A.A.) — Haber ve irdiğine göre, birleşik Amerikada elektrik cerevanı istisnall, bu sene normal senelerinkine nazaran 40 milyar kilovatt fazla olmuştur. Harp sanayinde kullanılmış olan bu fazla miktar, Avrupanın bütün evlerin tenvirine karşı geldikten başka gene 116 milyar artar. Geçen senenin elektrik cerevanı istisnall olan 85 milyar kilovatt, bütün dünyadaki evlerin tenvirini temin edebildi.

vecizeler

YAZAN: N. CEMİL PEKTAŞ

* Cahillerin kehanetine nasıl inanamalı? Onlar adli kitapların bile ne dedikini bilmez; mukadderat kitabının vücudü ise dünyada maldır.

* "Nakil vasıtalarının süratleri devrindedir. Onun için mi insanların yüzbinlercesi çabucak helak edilerek ahrete sevk ediliyor? Zaten başa gelecek mevdi böyle kafil etmek ihtirası uğrunda kendileri askerlerine intihar ettirmek değil midir?"

EDEBİ ROMAN

BİR MEVSİMLİK AŞK

Tarihçe No: 21

YAZAN: REFIK AHMET SEVENGİL

Bir saniye içinde Kâmurânla Tamaranın arasındaki arkadaşlığın samimi ve hususi manzarası bir şimşek çakar gibi gözlerini aydınlattı. Kâmurânın, pansiyon kiracıları hakkında uzun boylu izahat verirken ondan hiç bahsetmeyişi dimağında dehşetli büyük bir mana aldı. Demek hiç değilse bir zaman uzaktan seyirci kalması lâzım gelen bir macera karşısında idi; Beş on gün evvel tanıştığı, kendisine mübalâgalı surette nazik ve kibar davranmakla beraber hemen hemen pek az tanıdığı bir delikanlı: Kâmurân... Oduka uzun bir zaman evvel gördüğü ve hatırladıkça iç çekip göğüs geçirdiği halde hemen hiç tanımadığı bir kız: Tamarâ...

Ortada gözle görülür, elle tutulur bir hakikat vardı: Alish hâdiseye terbiyeli bir surette alâkasız kalacak ve bir müddet için sadece yutkunacaktı; hattâ belki de bir müddet için değil de bûsbütün!

Geçen günler içinde matmazel Mihailof'un hakikaten her sabah erkenden kıyafetlerini koltuğuna sıkıştırıp fakültenin yolunu tuttuğunu, ciddiyetle çalıştığını, ciddiyetle yaşadığını gördü. Kâmurân birçok sabahlar geç kalktığı için kız o uyanmadan çıkıp gidiyordu; yalnız bazı ikinci vakitlerinde Kâmurânla Tamaranın pansiyona birlikte döndüklerini

görünce sokakta muayyen yerlerde buluşmakta olduklarını anladı ve içinde hafiften, belli belirsiz bir sızı duyar gibi oldu; niçin, ne hakkı var?

Kızın gece hayatı yoktu; yemeği çok defa pansiyonda madam Vivinin salonunda yiyor ve odasına çekiliyordu; Vivi, onun ağır, çetin, ciddi ve hakikî surette derse çalıştığını söylüyordu; Kâmurân bir çok geceler sokakta türlü eğlence yerlerinde vakit geçiriyor ve geç vakit yalnız gelip yatıyordu.

Alish Kâmurân arasındaki arkadaşlık gün geçtikçe kuvvetlenmiş ve aralarında hayli hovardalık bahisleri de geçmiş olduğu halde ne Kâmurân Bulgar krizinden bahsediyor, ne de Alish kendinde ona dair birşey sormak cesaretini buluyordu. Alish bir müddet sonra bu düğümün çözülmesini zamana bırakmaktan başka çare olmadığını anladı.

Alish, Pansiyon Vivi'yi fevkalâde enteresan buluyordu. Madam, her fırsattan istifade ederek kendisini medheder, ailesinin kibarlığı, zenginliği, kendisinin asillığı, yüksekliği hakkında bitip tükenmek bilmeyen hikâyeler anlatmaktan geri kalmazdı; fakat buna rağmen sohbetinden hoşlanılır bir kadındı; anlattığı şeylerden bilhassa Avrupa şehirlerine, operalara, Parisin, Viyananın gece hayatına, lüks o-

Fikirler

Hayat karşısında ressam

Güzel Sanatlar akademisinin yarım asırdan beri hayatı çıkarmakta olduğu ressamların küçük işlerden alınarak çalışma sahalalarının genişletilmesi ve bu işi organize edecek bir fikir akademisinin tesisi; sanatın istikbali bakımından geç bile olsa; üzerinde ısrarla durulması lâzım gelen bir meseledir.

Resim sanatı, musiki ve edebiyatımıza nazaran çok yeni bir tarihe sahiptir. Altmış yıl önce dolduran bu tarih ressam Hamdi Bey merhumun yarım asır önce kurduğu Güzel Sanatlar Mektebi'nin mevcudiyetile başlar. Klasik, romantik ve natüralist çağlara yetişmeyen ve henüz rüçeym halinde iken yeni cereyanların baş dönürücü cazibesine kapılan Türk resmisi; 1900 tarihlerinde Fransa'ya giderek akademik bir çalışma sistemi yaratan bir kaç muallimin gayretile taze bir hayata kavuştu. Kapalı kilise zihniyetinden sıyrılarak yeni bir kalkınma ve yaşama kudreti gösteren Rönesans; resmi orta çağın karanlık dehlizlerinden hayata ve güneşe çıkarken Türk resmisi; uzun zamanlar Kur'anı Kerim ciltlerinde, Çinlilerde, eski divanların kapı minyatürlerinde en yüksek örneklerini veren tezyini sanatlarından ibaretti. İnsan ve tabiat tasvirlerini islâm dinine ihnet ve küstahlık telâkî eden doğu zihniyeti sanatkarı dinî motiflere, tezhip sanatına bağlayarak Rönesansın nimetlerinden mahrum bırakmış. Yunan ve Latın klasiklerinin Batı dünyasına ve tefekkürüne yaptığı tesir; on altmış asırda başladığı göz önüne getirilirse 450 yıllık tarihi seyri olan garp resminin bir olgunluk devresinden sonra; yeni cereyanlara yol açması tabii idi. Dört buçuk asrın yaptığı ilerleyiş altmış yılda sıkıştırmak yeni doğan çocuktan şir okumasını istemek kadar gülünç bir şey sayılmaz mı? Bu uzun tarih boyunca garp resmi muhtelif mektepler kurarak her sanat şekilleri gibi olgunlaşmış, biz yeni cereyanların eşliğinde braktırmış. Sanatı doğmatik heyecanların ifadesi saymakla kültüre ve akademik tahsile hz vermeyen bir zihniyet bütünlük ve hmdinden ileri geçmez. Yarım asır önce Parise giderek güzel sanatlar akademisinin yeni tesekkülünü kuran ressamların zî feragat ve gayretini her türlü takdirin üstünde saymalı? Onlar akademik sistemi esas, temel olarak görüyorlar ve bu çetin yolu geçirmeden yeni cereyanların hazmedilmesinde inamıyorlardı.

1925, 26, 27 yıllarında münhasıran Fransaya giden gençler olgun bir kültür ve tekniğe, ileri bir cemiyetin sanatına az vakit oldukları için sürrealist mektebin parlak yeniliğine kendilerini kolayca kapıldılar. Klasik bir çağ geçirmemiş olan resmimiz hüvük harnetber 450 yıllık tarihi atfıyarak yeni cereyanların göz kamastırıcı

fantazisi içinde bir hayli bocaladı. Her sanat hareketi bulunduğu cemiyetin icap ettirdiği zarurî imkânlardan doğduğu için dört buçuk asırlık koca bir tarihi olan garp resmi yeni hayat mektebini klasik bir ölçüden geçerek kurmuş. Onlara bir olgunluğun düm noktasını müjdeleyen yeni cereyanların; Türk resmine ışık ve renk fantazisi getirmesi tabii idi?

YAZAN:

HÜSEYİN HULKİ

Bu yeniliği henüz bırakmamış olan gençlerden bir kısmını akademisinin resim, heykeltıraş, tezyini sanatlar subesinde muallim olarak görüyoruz. Güzel sanatlar akademisi garp ölçüsünde kurulmuş bir müesseses olmakla beraber kültür ve çalışma sistemi bakımından henüz gayeyi elde etmiş bulunmuyor. Talebe daha mektebi terkeden önce, canlı model ve yahut alçı Yunan statülerinin karşısında; hayatta ne yapabileceğini düşünerek endişe duymaktadır. Bugün bütün dünyada yerini, sağlam, dinc bir sanat ve ahlak bırakmağa mecbur kalan yeni cereyanların kaftazi havası içinde sanatkar; sosval varlığına uygun manevî, klasik bir çalışma sistemi ne muhtaç olduğu kadar, hayat karşısında bedbin olmağacak bir sahnenin yalnız resim öğretmenliğinden ibaret olmadığını bilmelidir. Çünkü bu düşünce daha mektepte iken onların sanat duygularını sevsedir. Ve yasayabilmek için lüzumsuz işlerle uğraşmasına yol açar. Onlara hesap soran ve geniş çalışma ve ifrileme imkânları hazırlayarak bedbin sanatkarı küçük iş masasından alarak hayata çıkaran bir sanat ve fikir tesekkülü olmadı için talebeler, on beş senelik bir tahsilden sonra mektebin kanısından her şeye veda ederek çıkışını buluyor. Arkada bırakılan seneler gayesiz geçen bir ömrün endişe ve skuntla rîle yıklı türler. Basit bir araştırma varfısı yarım asırdan beri bu sanatkarlardan maarif, evkaf, be-

Ne dememeli?

(Aşhane) diyenlere karşı dün (aşhane) denilince demislik. Aş kelimesinde Türk ruğatının kaydettiği tabyilere baktık; mutlak karşılığı bizde (aşevi) dir.

O halde (aş evi) demeli, aşhane dememeli.

lediye, nafia, bankalar, sigorta ve ticaret şirketleri fotoğrafaneler, oyuncakçı dükkânları, simigraf atelyeleri, hattâ şuhâat ve tanizlik işlerinde çalışmaya mecbur kalanların yekûnunun; insanı şaşutacak dercede olduğunu görürüz. Hayatın kazanmak için günde asgarî sekiz saatini bir (defteri kebir) üzerindeki rakamlarla uğraşarak geçiren bir sanatkarın tablo yapmasını istemek gülünç ve acı sayılmaz mı? Ondan yeni bir hamle ve enerji nasıl beklenebilir?

Çoklarını tanım ki canlı modelde beş yıl çalışmış, her gün iki saatini kur döşlerde geçirerek Avrupa resim müze galerilerini, sanat tesekküllerini gören öğrencilerinin takdiri kazanacak eserler teşhir etmiştir.

Fakat ne yazık ki akademiden çıktuktan sonra bir fotoğrafhanenin karanlık odasında, rötus camları üzerinde eğilerek sanat hayatına veda etmek zaruretinde kalmışlar. Günlük gazetelerde, mecmualarda çalışan, illüstrasyon, makine ve harita ressamlığından tutunuz da; kalorifer, tiyatro kulisi, perdelerin boyayan ressamın az değıldir. Sabahdan akşama kadar kırk kişilik bir sınıfa portakal ve musmulanın rengini tarif ve dolma kuşların desenlerini çizdirmek hayatın geçiren bir ressamın ara sıra içi ziyaret eden sanat endişesinden başka elinde ne kalır?

Güzel sanatlar akademisi ressam heykeltıraş, tezyinatçı yetistiyor. Bunlar her şeyden önce artisttirler. Fakat hayat karşısında küçük bir memurlar ileri geçemiyorlar. Mermer basamaklı merdivenleri inip, çam ağaçları ve palmiyelerle süslü bahçe kapısından çıktuktan sonra tual ve boya paletleri üzerinde geçirilen yıllara acıyanlar az olmasa gerek... Tezyinatçılar daha alâka uyandırıcı vaziyettedirler. Ar dekoratif şubesi'nin havatı; ileri bir sanayi tesekkülünün mevcudiyetin ebağı olduğu için talebeler afiş ve sulu boyayı yapmış kumas, çirî, tabak ve duvar tezyinatı nümunelerini ankr kâğıdı üzerinde hapsedmeğe mecbur kalyorlar.

Eşyaya tatbik edilmeyen tezyini sanat, işneve geçirilmiş olan bir kalebâk koleksiyonu kutusundan farklı değildir. Her şeyden önce heyecanlı, ileri bir kültürün hamurundan çıkan sanat bir tecrübe ve mümaresesi işi olmadıktan anlaşılmış bulunuyor. Sanatkarı kendi varlığı içinde yasama ve düşünme imkânı verilecek olan

Tarihten Yapraklar

Rodos kaç aylık barutla fethedilir?

Sultan Selim'in Rados seferine hazırladığı bir gün Hasançan ile Eyüp caminden çıkıyordu. Büyük kadırgalardan amiral gemisi'nin önünde bulunan yelkenlerin açması gördü. Hidde, tünden rengi attı:

— Bunu kimin emriyle denize indiriler. Tez kaptan Cafer ağanın başı az kesin.. emrini verdi.

Veziir, âzam Piri paşa, yeni yapılan geminin tecrübe için denize indirilmiş olduğunu söyledi ve kaptan paşanın affedilmesini diledi.

Selim, hiddetini teskin edemiyordu:

— Siz beni Rados fethine tahrik ediyorsunuz. Lâkin burayı almak ne kadar baruta mütevakıftır, biliyorsunuz. Sizin ne kadar barutunuz var?

Veziirler, bu suale cevap veremediler.

Selim:

— Ben cihangirliğe alışmış bir padişah olduğum halde si zbeni barutunuzun miktarını bilmeden kale fethine götürmek istiyorsunuz. Vakıf geçirmeden barutun miktarını bildirin, dedi.

Ertesi gün, dört aylık barut mevcud olduğu haberi verince Selim, hiddeti bûsbütün arttı:

— Ceddin zamanındaki utanılacak vaziyetleri tekrar mı ettirmek istiyorsunuz, dedi, üstte benim gitmemi hazırlıyorsunuz. Gidip de eli boş dönersem hiç biriniz sağ kalmaz. Radosu almak için dört aylık barut yetiştir mi? Altı ayda, belki sekiz veya dokuz ayda bile burayı alamazsınız.

Selim, bu sözleri söyledikten sonra bir müddet düşündü ve sonra sözlerini sunları ilâve etti:

— Zannıma göre benim seferim ahrete olacaktır.

Selim, bu vakadan az bir müddet sonra Ed'neye gidiyordu. Yanındaki levin ricalarına rağmen ata binmişti.

geniş bir hayat için mektep hazırlık devresinden başka nedir? Müskül ve çetin çalışmalarla geçen tahsil yıllarından sonra sanatkarın hayatta olgunlaşmasını geri bırakacak gündelik işlerle meşgul olmaması lâzım. Ondan beklenen gaye talebe yetiştirmesi, fotoğraf camını rötus etmesi, mecmua kapak, süslemesi, apatırman duvarların grup rengine boyaması, bir tuhafiyeye dükkânının vitrinini tanzim etmesi, mağaza markenlerini boyayarak ebişse givdirmesi değildir. Güzel Sanatlar Akademisinin yarım asırdan beri hayata çıkarmakta olduğu ressamların küçük işlerden alınarak çalışma sahalalarının genişletilmesi ve bu işi organize edecek bir fikir akademisinin tesisi; sanatın istikbali bakımından geç bile olsa; üzerinde ısrarla durulması lâzım gelen bir meseledir.

Jorlu ile Uğraş köyü arasında Etrafa bakıyordu, eski hatıraları zoleliyordu. Tahtı ele geçirmek için auralarda babasının ordusu ile karşılaşmış, iki taraf, baba oğul askerleri akırmışlardı.

Padişah mânen çok üzündü. Oste vücudünü günden güne sarımsı çibaniye mukavemet edemeyecek hale gelmişti. Yanında bulunan dört kibne ne yapacaklarını şaşırıyorlardı.

İstanbuldan hareket ettiğinin yedinci gecesi idi. 1520 yılı, 22 Eylül günü 926 Hicri yılın 8 Şevval günü, baş ucuca oturmuş Hasançan Yaşın okuyordu. Selim'in kavlen mürabber rahim âyetine gemişti. Selim eli titredi, gözleri titredi. Son nefesini vermişti.

Kanunî Süleyman altmış yaşındaydı. İhtiyarlardan harbe gidebilecekti. Seferlere çıkacak kumandanları tayin ediyordu. Veziirleri ona şu sözleri söylüyorlardı:

— Yeniçeriler ve Şehzade Mustafa tohlikeli şeyler düşünüyorlar. Yeniçeriler: "Padişah ziyade ihtiyarlardı. Ezizat düşman üzerine gidemiyor. Şehzadenin padişahlığına Veziir âzam Rüstem paşadan başka mâni yoktur. Rüstemin başını kesmek ve İhtiyar padişahı Dimeçoka sarayında istirahate göndermek kolaydır," diyorlar.

Süleyman inanamadı: — Hase, dedi, Mustafa bu küstahığa çüret ederek benim hayatımda böyle ma'kul olmağın bir şey irtikâb etmez. Bunu müfşidler uyduruyor. Bu sözün bir daha söylemeyiniz.

1553 yılı 22 Eylül günü Saruhan valisi ve Kanunî'nin oğlu Şehzade Selim, sefere çıkışını alan babasının elini öpmeye geldi ve seferde beraber bulunmak müsaadesini aldı.

Kanunî, Selim elini öperken Mustafa'yı düşünüyordu. Kendisine yapılan şikâyet, bir türlü akıldan çıkmıyordu.

— Acaba doğru mu? Beni tahttan atmak mı istiyorlar? diyor, her saniye zihni kurcalanıyordu.

Kararını verdi.

Ordu, Ereğli şehri civarına gelmişti. Mustafa ordugâha geldi. Babasının otayı yanına otak kurdu. Ertesi

(Devamı karşıkı sayfa)

Niyazi Ahmed

İadeti:

Beni dâd içtiğimden tânü teşni etme, ey gaaf! Ne anlaran zamir, çilve-pirâ-yi marâmdan? Yatar rûbâhı gam peygüle, gaarî derununda, Tütün yakıtın, anı çiksin deyd, güncü fuâdmdan! (Dâd = tütün yerinde Rûbâh = ruhi, Peygüle = köşe Gaar = mağara.)

FİKİR VE SOSYETE

Şefini bulan millet

Milletler her zaman, tarihin her devrinde kendi arzu larını, istikbal tasavvurlarını tahakkuk ettiren bir şef sahibi olamazlar. Milletlerin kendi arzularını gerçekleştiren şefi buldukları zaman bu bir saadet devridir. Türk milleti tarihinin bu mes'ud anını yaşıyor

Yazan: Sadri ERTEM

ONU bir kaç gün evvel Çorum'da, Balıkesir'de, zezeler bölgesinde milletimizin büyük bir insan kalbine birleşmiş sefakat hissi halinde yanışımızda bulduk. Başımız daraldığı her zaman olduğu gibi bu defa da onun kalbine başımızı yasladık. Düa Bursaya gitti, Bursa halkevinde sekiz vilayetten aldığı intibaları anlattı. Bu intibalar mesut bir görüşün, bir milletin mesut görünüşünün ifadesidir:

"Millet demir gibi işiyle gücüyle meşguldür."

Milletimizin bu manzarası onun şefine, hükümetine itimad, şefinin emrinde kendini mesut görmesinin tabii verimidir.

Millet gâh büyük bir coğrafyaya sahip olur, gâh küçük hudutlar içinde bulunur. Fakat bir milletin saadetini coğrafya ölçüsü ile kıyaslamak mümkün değildir.

Milletler en geniş topraklara hükmettikleri zaman değil, kendilerini en iyi anlayan, kendilerinin istikbal davasını en iyi tahakkuk ettiren şefe sahip oldukları zaman derin, kalbire kök salan saadet, huzur ve rahatlık hissederler.

TARİH öyle devirler, öyle milletler kaydetmiştir ki bütün refah vasatları emre amade bulunduğu halde camialar saadetten nasip alamamışlar, refah onlara bahtsızlıkla müsavî olmuştur. Milletle şef arasındaki münasebet, bedenle ruh arasındaki münasebettir diyebiliriz. Bedene uygun, onun istikbale ait tasavvurlarını gerçekleştiren ruh tur. Millet denen büyük camia içinde de şef millet arzularından, istiyaklarından, emellerinden ibaret olan ruhun gerçekleştirmeye kuvvetidir. Bir milletin istikbalını gerçekleştiren insan o milletin ruhunun ötesinde, dışında değildir. Onun içinde, ve onun yaratıcı kudretindedir.

Türk milleti tarihinin en müreffeh anını değil, fakat vüdan huzurunu, kalb saadetini en canlı devrinde iddia ederiz ki bugün yaşamaktadır. Çünkü millet kalb birliğinin, emel birliğinin ruh birliğinin en canlı, en kesif şeklini yaşamaktadır. Tarihinin bu ideal halden devrinde yaşayan millet saadetini birliğinde hisseder. Bu bir temennî, bir arzu değil, beraber hayatın bir gerçeği, bir za-

Matbuat teknisyenlerinin kongresi

Türk Matbuat Teknisyenleri Birliğinden:

27. 12. 942 Pazar günü saat 13 de Çağaloğlu'nda Eminönü Halkevinde umumî bir toplantı yapılarak bütün basınımızın gelmelerini rica ederiz.

Mükâdere Ruznamesi:
1 - 941 - 942 mil senesi hesabının ve mükâripler raporunun tetkik ve tasvibi.

2 - Nizamnamenin bazı maddelerinde tadilat teklifi.

3 - Nizamname maddesine tafayin olunacak 3 hakemin seçilmesi.

4 - İdare heyetî noksan azalarının yerine âza ve yedek âza seçilmesi.

gün vezirler, Şehzadenin elini öperek kıymetli hediyeler aldılar. Mustafa bu merasimden sonra mükellef eğer vurulmuş bir ate bündi. Babasının huzuruna gidecekti. Vezirler kendisine yol gösteriyorlardı.

Yeniçeriler yollarda toplanıyor, Şehzadeyi mütemadiyen alkışlıyorlar. dr. Mustafa babasının otağına geldi. Ki vakit, saray memurları yerine ken dâsin idama memur yedi dilsizle karşılaştı. Genç şehzade dehalet içinde kaldı. Bunlar, Veziri Âzam İbrahim paşayı boğan dilsizlerdi.

Padışah Süleyman, atlas bir perde arkasından bu korkunç manzarayı sey rediyordu. Genç şehzade:

— Baba.. diye bağırdı.

Fakat ses veren yoktu.

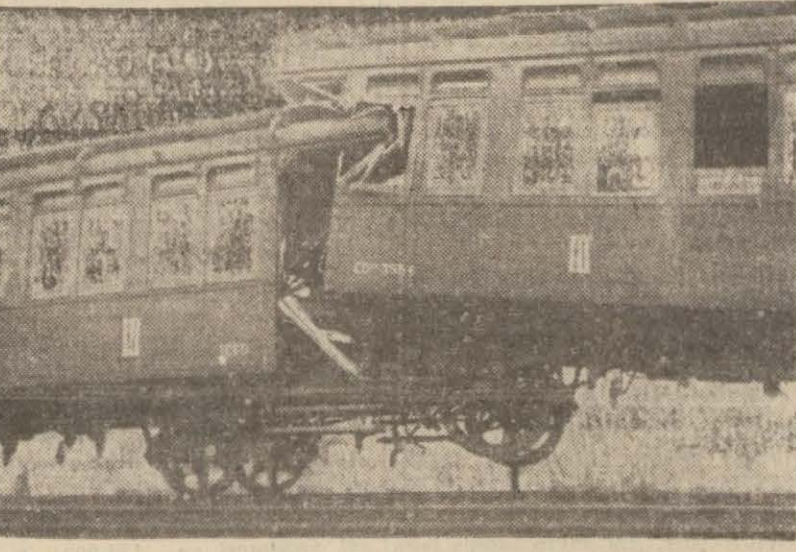
Dilsizler hemen üzerine atıldılar, kemendi üzerine fırlattılar, boğazından geçirdiler ve kestiler.

Çadırın içinde bu tüyler ürpertici vaka cereyan ederken dışarda da Şehzadenin adamlarının bağı kesiliyordu.

Niyazi Ahmed

ŞEHİR HABERLERİ

Dün sabahki tren kazası

Dün sabah Yedikule ile Kazlı çesme arasında feci bir tren kazası olmuş. 558 de Bakırköyden hareket eden ilk banliyö treni Kazlı çesme istasyonundan kalkarak Yedikuleye giderken birdenbire sur haricinde 69 numaralı marşandiz ile karşılaşmıştır.

Semaforlar açık bulunduğu için takip ettiği istikamette yük vagonları bulunduğu bilmiyen tren makinisti, birdenbire birkaç metre ötede yük vagonları bulunduğunu görünce, müsademeye mani olmak için, fren yapmış ise de treni durduramamış ve banliyö treni önünde bulunan yük vagonlarına şiddetle çarpmıştır.

Bu çarpışma neticesinde banliyö treninin ön vagonları birbirine bindirmiş, plâtfömler kırılmış ve lokomotif ile ön vagonlar, birbirine girdiklerinden, havaya kalkmış bir vaziyet almışlardır.

Bu çarpışma neticesinde banliyö treninin yağcı Niyazi, başından ağır surette yaralanmış. Sabri adında bir yolcu da vagonun tahtaları arasında sıkışıp kalmıştır.

Banliyö treninin yolcuları arasında çarpışmadan berelenenler vardır. E-ger banliyö treni Kazlıçesmede tevakfuf etmeseydi, bu müsademe daha feci olacaktı.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

Tramvay idaresinin bu kararı memnuniyetle karşılanmıştır.

GÖRÜP DÜŞÜNDÜKÇE

Erbaa felâketi

KUÇUK ölçüde bir Erzincan faciasına daha uğradık. "Erbaa" dan gelen haberler, bunda şüphe bırakmıyor.

İlkin, birbirinden uzak köylerde bir kaç yurtdaşı kayıpla neticelenen yer depremlerine yüreklerimiz sızlarken, şimdi bine varan tabiat şehitleriyle karşı karşıyayız. Bir damla Türk kanına, bir dünya değeri verdiğimiz için, bu felâketin büyüklüğü altında ezilmiş bulunuyoruz. Canevimizden yaralıyız. Şu zelzelelerde de, sanki suursuzluğun üstüne çıkan bir canı pususu var. Toprağın kaba döşek ve havanın ılık bir yorgan gibi yer üstüne kapandığı yaz günlerinde değil, karakışın bastığı fırtınalı, tipili gecelerde şehirleri alalak bullak ediyor.

Kendinin yapamadığını, o tamamlasın, taş altında ezilip ölüme mediklerini, soğuk ve hastalık bitirsin diye..

Dün gece, sıcak yatağında, kalm, yumuşak örtüler altında yatan, hep "Erbaa" yı, Erbaalılar düşündüm. Etekleri rüzgârla çarpınan cadılar, yarı çıplak in-

sanlar, ağlayan çocuklar, öksüzler, yetimler gözümün önünden gitmedi.

Yardım kervanlarının yola çıktıklarını, mübarek Kızılayın herkesten önce, oraya yettiğini gerçeği biliyorum. Fakat apansız çöken bu felâketin açtığı yaralar da kolay kolay sarılamaz. Kaza kaymakamının, jandarma komandanının yaralıları arasında bulunduğu düşünülürse, kasabadaki en mamur binaların da sağlam kalmadığı anlaşılır. Şimdilik, ölenlerin sayısını bine yakın olduğunu söylüyorlar. Bu, belki ilk dehalet dakikasının zihniyle niyandığı karışık mübalağasıdır. Gönlü böyle olmasın. Fakat aklı ve mantık da ümitsiz düşmeğe emrediyor. Kıyametin keşfi demle, ortalık perişandı. Uzaklara kaçanlar vardır. Yığınlar arasında sıkışıp kalmış olanlar bulunabilir. Umurt, ki bu kanlı ve ağır yekün zayıflayacaktır. Fakat ne kadar azalsın azalsın, bu kurbanların boşluğunu hiç bir şey dolduramaz. Duyduğumuz acı o kadar derin ve şifasızdır.

Hakkı Süha Gezgini

Ticaret müdürlerinin toplantıları

Muntaka ticaret müdürlerinin toplantılarına devam edilecektir. Toplantılara yarın başlanacaktır. Bu toplantılar, bayramdan evvel olduğu gibi bayramdan sonra da İstanbul ticaret müdürlüğünde yapılacaktır.

Trenden düşerek beyni parçalandı

Dün akşam Küçükçekirtekte feci tren kazası olmuştur. Mustafa adında birisi tren hareket ederken atlamak istemiş. Fakat muvazenesini kaybederek düşmüştür. Sıkut sonunda Mustafa başından ağır surette yaralanmış, beyni patlayarak derhal ölmüştür.

Vakaya Bakırköy jandarması elkoymuş tahkikata başlanmıştır.

Fazla fiyatla kauçuk satarken yakalandılar

Beyoğlunda su terazisi sokagında 28 numarada oturan Celâl ile arkadaşları Sefer; Muhsin ve Lüdvigün gizli surette ve fahiş fiyatla kauçuk sattıkları haber alınmış ve dün birisine 35 liradan 23 kilo kauçuk satarken suç üzerinde yakalanmışlardır.

Kauçuklar müsadere olunmuş, suçlular mihl koruma mahkeme sine verilmiştir.

Kadıköy başkomiseri öldü

Emektar ve yazifinası memur dün gömüldü

Kadıköy başkomiseri Sükrü, dün akşam saat 20 karakolunda vazife başında ani bir felâket geçirmiş ve derhal kaldırıldığı Haydarpasa Nümune hastanesinde iltihamla yapılan acil müdahale rağmen kurtulamıyarak saat 21 de ölmüştür.

Rubu asıra yaklaşan mesajile İstanbul zabıtası arasında bulunduğu merkezlerde muhitine ve âmirlerine daima kendisini sevdirmesini bilen mumaileyhin bu şekilde ölümlü arkadaşları arasında derin tecessürlere uyandırmıştır. Cenazesi dün saat 12 de törenle Haydarpasa Nümune hastanesinden kaldırılarak Karacaahmet şehitliğine gömülmüştür.

Kasığından yaralandı

Tophanede oturan Sadık edinde birisi, henüz anlaşlamıyan bir sebepten dolayı aynı yerde oturan Nuri ve kardeşi Hüsamettinle kavga etmiş; iki kardeş Sadık bacakla kasığından yaralanmışlardır.

Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçlular yakalanmışlardır.

Altın fiyatı

Bayram tatilinden sonra altın fiyatlarında düşüklük başlamıştır. Bununla beraber altın piyasası da gevşektir. Evvelki gün olduğu gibi dün de bir Resadiye altın 24 liradan altı bulamamıştır. 24 ayar külçe altının bir gram fiyatı ise 350 kurustur.

25 yıl evvelki Vakıf

24. 12. 942

Rus askeri Finlandiyadan çekiliyor

Rus askeri Finlandiyadan çekiliyor:

Stokholmden bildirildiğine göre Rus askeri Finlandiyadan çekilmeye başlamıştır.

TAKVİM	Perşembe		CUMA	
	İkânun: 24		İkânun: 25	
	Zilhicce: 15	Zilhicce: 16		
	Kasım: 47	Kasım: 48		
Vakitler	Vasatı Ezan	Vasatı Ezan	Vasatı Ezan	Vasatı Ezan
Güneş	8.22	2.37	8.22	2.37
Öğle	13.13	7.29	13.14	7.29
İkindi	15.32	9.48	15.33	9.48
Akşam	17.45	12.00	17.46	12.00
Vatsı	19.24	1.38	19.21	1.39
İmsak	6.37	12.52	6.37	12.54

Propaganda

İkinci cild

Yazan: Sadri Ertem

Yeni çıktı

Satış yeri: Vakit Kitabevi

(Devamı var)

Japon Başvekilinin beyanati

Tokyo, 23 (A.A.) — Başvekil general Tojo, Nankin hükümeti şefi Vang Qing Vei'ne verilmek üzere bir ziyafet münasebetiyle bir nutuk irad etmiştir.

Başvekil, hergeyden evvel Vang Qing Vei'nin Tokyo'ya ziyaretinin iki müllet birliğine bağlayan dostluğu sağlamağa yardım ettiğini kaydederek müsterek refah muhiti, nina meydana getirilmesinde maksadıyla Japonya ve Çin işbirliğinin ne kadar önemli olduğunu belirtmiştir.

General Tojo bundan sonra Japon, yanın ilk harp senesi enasından mü, him düşman üslerini ele geçirmek ve geniş kaynaklara sahip toprakları iş gal etmek suretiyle elde ettiği stratejik faydaları saymıştır.

Sark cephesinde

Berlin, 23 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Terek şimalinde Alman zırhlı kuvvetleri şiddetli düşman taarruzlarını kanlı kayıpları veridirek püskürttükten sonra çekilen düşmanın takibine atılmışlar, 400 den fazla esir almışlar ve bir zırhlı treni yakmışlardır.

Düşmanın Don ile Volga arasında ve Stalingratta yaptığı taarruzlar arasında Sovyet kuvvetleri yüksek kayıplara uğramışlardır.

Orta Don kesiminde şiddetli çarpışmalar devam etmektedir.

Voronej civarında Alman kuvvetleri buz tutan nehri geçerek düşman mevzilerine girmişler ve bir çok beton konakları tahrip etmişlerdir. Buralardaki garnizonlar imha edilmiş veya esir alınmıştır. Düşman karşılık taarruzları kurmuştur.

Cephenin cenup ve şimal ke simlerinde hücum kütaleleri devriyeler arasında mahallî çarpışmalar olmuştur.

Velikiluki mevziine karşı yapılan düşman taarruzları Alman garnizonu tarafından püskürtülmüştür.

Berlin askeri mahfillerine göre

Berlin, 23 (TP) — Berlin askeri mahfilleri sark cephesindeki durum hakkında atideki malumatı vermektedir: Sovyet kütaleleri, bu seneki taarruzları geçen senekilerine nazaran daha zayıftır. Geçen sene Alman ordusu durumunda çok nazik anlar geçirilmişti, bu sene ise Alman orduları başkomutanlığı vaziyete tamamen tahkimdir. Sovyet topçu ve diğer mücellah kütaleleri bu sene çok zayıftır. Yalnız tank teşekkülleri halen çok mükemmeldir, ve büyük ihtiyat kuvvetlerine malikdirler. Beynelmül haberler bürosuna göre

Berlin, 23 (TP) — Beynelmül haberler bürosu sark cephesindeki vaziyet hakkında aşağıdaki malumatı vermektedir: Sovyet kütaleleri, Stalingrat kesimindeki taarruzlarının akın kelması yüzünden, dün bütüm hücumlarını yalnız orta Don kesiminde taksit etmişlerdir.

Bu suda Alman ve İtalyan kütalelerinin planlı bir surette geriye alınmasından dolayı, Sovyet kütaleleri ilerleyebilmişlerse de, yeniden yapmış oldukları taarruzlar Almanların yeni mevzileri önünde akamete uğramıştır.

Sovyetlere göre Moskova, 23 (A.A.) — Stalin gratta fabrikalar mntakasında hücum müfrezelerimiz, şiddetli savaslar yapmışlar ve 10 müstahkem nokta ile düşmanın 25 zırhlı mevziini zaptetmişlerdir. Gündüz düşmanın 2 piyade bölüğüne yakın kuvveti yokedilmiştir.

Moskova, 23 (A.A.) — Son mağlûbiyetlerinden sonra Alman orduları yolları üzerinde rastladıkları her şeyi tahrip ederek hızla cenup batı istikametine çekilmektedirler. Hususî Sovyet birlikleri 50 kilometreden az bir mesafeden Alman ordularını takip etmektedirler. Don ve Doneç arasında bulunan geniş toprak parçası daha şimdiden Ruslar tarafından ele geçirilmiştir.

Sekiz şehir geri alındı

Moskova, 23 (A.A.) — Orta Don mecrasındaki Kızılordu ileri hareketi devam etmektedir. Almanlar geniş bir cephe üstünde cenup batı istikametine çekilmektedirler. Son 24 saat zarfında dün akşamki Sovyet tebliğiyle de bildirildiği gibi, sekiz büyük şehir dahil olmak üzere birçok mesken mahaller Sovyet kuvvetleri, eline geçmiştir.

Bugün harp cephesinden gelen bir tebliğ şöyledir: General Kuznetsov kumandasındaki kuvvet, kumandanın görülmemesi ve sevki için, bulunmakta ve önelirine katkıkları düşmanın çetin bir takibe tutulmaktadır. Tanklarımız müteaddit büyük kollar halinde cenup batı istikametine ilerlemektedir.

Münih'e akın

Almanlara göre akın tesirsiz kaldı, 12 tayyare düşürüldü

Londra, 23. (A.A.) — Haber alindığına göre, evvelsi gece Münih'e akın eden İngiliz uçak teşkili hemen hemen hep derti motörlü uçaklardan mürekkepti.

Taarruz oldukça ilerledikten sonra Münih'e varan ve hedef üzerinde derti saat uçan bir bomba uçağı, nın pilotu demistir li:

Münih'ten uzaklaşmadan evvel birçok yangınların kızılıklarını ve duman sütunlarının yükselmekte olduğunu gördüm. Birçok binaların, alevler içinde olduğunu iyice müşahede ettim.

Şehir müdafaası zayıftı. Projeksiyonlar az ve uçaksavar ateşi de hafifti. Fakat gece avcıları havalanmışlar ve bir gece evvel olduğu gibi bulutların üzerinde hava çok açık olduğundan uçaklarımızla savaşa tutuşmuşlardır. Birçok çarpışmalar olmuş ve hiç değilse iki düşman uçağı tahrip edilmiştir.

C. H. P. İstanbul vilâyeti kongresi

(Başarısı 1 incide) — Arkadaşlar, kongremiz en gerefli gününü yaşıyor. Bizi huzurlarla tatlı eden Milli Şefimiz, Reisicimhurumuz büyük İnönü'yü yüksek heyetiniz namına tazimle selâmlıyarak mesaiye devam ediyoruz.

Dedikten sonra dilek encümeni raporunun okunmasına devam ediliyor. Milli Şef, dilek encümeninin raporunu büyük bir alâka ile takip buyurmuşlardır.

Dilek encümeninin raporu okunduktan sonra Milli Şef kongre başkanından söz istemiştir. Kongre başkanı Refik Ahmet Sevengil azaya hitaben:

— Arkadaşlar, kongremizi seferlendirmiş olan büyük şefimiz, aynı zamanda müzakerelerimize iştirak ve bize hitap etmek lutfunda bulunacaklardır. Biz bu suretle mesut eden şefin emirlerine muntazir bulunuyoruz.

Demis, Milli Şef, coşkun alkışlarla mikrofonun başına gelecek bir hitabede bulunmuştur. Hitabe sürekli alkışlarla sona ermiş ve bilâhre Eminönü kongre azasına muvaffakiyetler temenni ederek iyi intibalarla salondan ayrılmışlardır.

İKİNCİ CELSE

On dakika fasiladan sonra ikinci celse yine Refik Ahmet Sevengil başkanlığı altında toplanarak ruznamenin müzakeresine devam edilmiştir. Dilekler mevzuu etrafında söz alan Emin Ali Durusoy milli birlik etrafında çok kıymetli bir hitabede bulunmuş bundan sonra profesör Fahrettin Kerim Gökay söz almıştır.

Profesör Fahrettin Kerim Gökayın çok enteresan olan sözleri büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Profesör umumi bir sosyal araştırmanın yapılmasını, evlenmeyi kolaylaştıracak ve artıracak tedbirlerin alınmasını, evlenenlere yardımın bulunulmasını, bu suretle nüfusun artacağını, aile mehumunun yükselceğini, çocuk bakım yurtlarının kurulmasını, içki ile şiddetle mücadele edilmesini ve bugünkü içki zamlarının umumi vaziyetini avdetinden sonra da devam etmesini, köy bakkallarına içki satılmamasını, çocuk düşürme işle meşgul olunmasını, düşüren ve düştürülenlerle şiddetle mücadele edilmesini, hastahakı bulmak müşkülâtının yerilmesi için hastahakı yetistirmesini, gezici sağlık teşkilâtının, okul sıhhat teşkilâtının, takviye edilmesini temenni etmiş ve etraflı izahat vermiştir.

Bundan sonra profesör Sadi İrmak gençliğin terbiyesi üzerinde enteresan bir hitabede bulunmuştur.

Kongre başkanı dilekler etrafında söz almış olan bazı azaların hakları matfuz olmak üzere dileklerin hakkındaki müzakerenin kifiyetini rey'e koymuş ve tasvip edilmiştir.

Kongre bugün saat 10.30 da tekrar toplanarak müzakeresine devam edecektir.

Dilek encümeninin mazbatası Milli Şefin teşriflerinden dilek encümeninin tesbit etmiş olduğu dilekler sağlık, maarif, su, yol,

Moskova, 23 (A.A.) — Dün akşamki Sovyet hususî tebliğinde geri amdır bildirilen Kamenski şehir Mille. rovo şimal batısında takriben 160 kilometre mesafede Popovka çevresinde bulunmaktadı.

ALMANLARA GÖRE

Berlin, 23. (A.A.) — 21/22 İik kânun gecesi İngiliz uçakları Münih üzerine yaptıkları akında askerî bakımdan hiçbir muvaffakiyet elde edememişlerdir.

DNB Ajansının öğrendiğine göre, Alman gece avcıları ve uçaksavar bataryaları 12 İngiliz uçağını düşürmüşlerdir. Bunların 8 i Lancaster tipinde dört motörlü bomba uçaklarıdır. Şürling ve Halifax tiplerindeki bomba uçaklarıdır. İngiliz hava kuvvetleri bu 12 uçakla birlik te mürettebatından en az 80 kişi kaybetmiştir. Bu kayıp İngiliz borm balarını yaptığı hasara nazaran daha ehemmiyetlidir. Hava muharebelerine iştirakeden bütün Alman avcıları üslerine dönmüşlerdir.

Bu suretle düşman 36 saat içinde 32 uçak kaybetmiştir ki, bunların büyük bir kısmı 4 motörlü ağır bomba uçaklarıdır.

köprü ve rıhtım işleri, çocuk bahçeleri ve parklar evkaf işleri, ziraat işleri, mezarlık işleri, ısk işleri, çeşitli işler olmak üzere 11 gurupta toplanmıştır. Bunlar arasında okulların tamiri, Safra köyünden askere almanlara yardım e dan alkışlarla karşılanmıştır. Milli şefin Kadıköyüne heykellerinin dikilmesi etrafındaki temerileri, sanatoryumun Heybeliada da toplanması, diğer adalarda yayılması, ada çamlarının muhafaza edilmesi hastahakılarla mücadele edilmesi ve yeni bir sistem kurulması, yapı kooperatiflerinin teşkili, adalarda apartman inşasının önüne geçilmesi, İstanbulun 500 üncü yıl dönümü programını hazırlamak üzere partililerden bir heyetin kurulması istenmiştir. Ve umumi kongreye de nikâhsız kimselerden olan çocukların himayesi hakkında adli bakımdan madde ilâvesi, kaza kongrelerinin iki yil da yapılması dilekleri vardır.

Zelzele

(Başarısı 1 incide) — Evim tamamen yıkılmış ailemle 2 çocuğum enkaz altında kalarak ölmüşlerdir.

BASRİ UNAL SİHHAT VEKİLİ SARSINTI BÖLGESİNDE

Ankara, 23 (A.A.) — Sıhhat ve İçişleri muavenet vekili doktor Hulusi Alataş bu sabahki trenle yer sarsıntısı bölgesine doğru Ankaradan ayrılmıştır.

VAKİT: Felâkete uğrayan bütün yurdtaşlarını acılarına iştirak ederken kıymetli ve çalışan bir uzvu olan yazı aliesinden Basri Unal'a da baş sağlığı diler, unutulmaz acısına iştirak eder.

SON MALUMAT

Ankara, 23 (A.A.) — Tokat çevresindeki zelzele zayıf ve hasarı hakkında alınan son malumata göre, Almus nehriyesinde 3 ölü, 1 yaralı vardır. 14 ev tamamen ve 46 ev kısmen yıkılmıştır. Niksar kazasında 53 ölü, 12 yaralı vardır. 410 bina yıkılmış, 450 bina da hasara uğramıştır. Erbaa kazasında ölenler 418 ve yaralıları 484 kişidir. Bu kazada 2155 bina tamamıyla, 1654 bina da kısmen yıkılmıştır.

Felâkete uğrayanlar cadrlara ve muvakkat barakalara yerleştirilmişlerdir. Tokat, Samsun, Sivas ve Amasyadan gönderilen cadrlar da halka dağıtılmıştır. Telgraf ve telefon hatları ıslah ve tamir edilmiş, muhabere temin olunmuştur. Sıhhi heyetler zelzele mntakasındaki köyleri dolaşmaktadırlar. Yaralıların lüzum görülenler Samsun ve Tokat hastahanelerine gönderildiği gibi hafif olanlar da mahallerinde tedavi altına alınmışlardır. Yiyecek, giyecek ve diğer levasım dağıtılmasına devam edilmektedir. Sıcak yemek verilmesine de başlanılmıştır. Tokat valisi, Erbaada bütün tertibata bizzat nezaret etmektedir. Halk hükümetini gösterdiği çabuk ve sefkatli alâkadan ve civar vilâyetlerin derhal imdada koşmalarından çok mütehasstir.

Müessif bir ölüm

Memleketimizin tanınmış yağ Tüccarlarından Fabrikatör

Mazhar Said Basmacı

Müptela olduğu hastalıktan kurtulamazarak vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü perşembe günü Üsküdar İskele camisinde öğle namazını bailede Karaca Ahmetteki aile kabristanına defnedilecektir. Merhuma mağfiret, ailesine sabrı cemil dileriz.

Dünkü Mecliste

Devlet dairesi birinci reisliği seçimi yapıldı

Ankara, 23. (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Şemsettin Günaltayın başkanlığında toplanmıştır. Celse nin açılmasını mütekip Devlet Şurası birinci daire reisliğiyle ikinci daire reisliğini Salâhaddin Odabaşı ikinci daire azalıklarına da Rasim Arsal ve Rasit Çelebi seçmişlerdir.

İkinci daire reisliği intihabında ekseriyet hasıl olmadığından buna ait seçim gelecek toplantıya bırakılmıştır.

Bundan sonra ruznameye geçilecek Devlet Hava yolları umum müdürlüğü 1942 yılı bütçesinde değışiklik ve münakale yapılması hakkındaki kanun lâyihasıyla hudut ve sahiller sıhhat umumi müdürlüğü bütçesine 3500 lira fevkalâde tahsisat verilmesi ve 134.000 lirahlık münazar tahsisat konulmasına ait lâyiha müzakere ve kabul edilmiştir.

Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalâde zam fâkındaki kanunun 9 uncu maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesine, posta telgraf ve telefon umum müdürlüğü suvarî müvezzerlerine yem bedeli verilmesi, Devlet konservatuarı, tiyatro, operet, ve balet şubelerinden mezun olanlara elbise verilmesine, hava sınıfı mensuplarına verilecek zam ve tazminlere ait kanunun bazı maddelerinin değıştirilmesine, subay, yüksek mühendis, askeri yüksek mühendis ve askeri mühendislere, verilecek ihtisas ücretlerine ait kanun lâyihasıyla fevkalâde ihtiyac için Milli Müdafa Vekâletince yurda sokulacak maddelerin vergi, muafiyetleri hakkındaki kanun lâyihası da Meclisin bugünkü toplantısında müzakere ve kabul edilmiştir.

İspençiyari ve tıbbî müstahzarlar hakkındaki kanunun bazı maddelerinin tadiline ve bazı hükümler ilâvesine ait kanun encümenine iade edilen dört maddesi hariç olmak üzere diğer maddeleri kabul edilmiştir.

Meclis gelecek toplantısını cumagünü yapacaktır.

Mihver memleketlerinde konuşmalar

(Başarısı 1 incide)

le Alman kontrolü altına girmiştir. Artık bundan sonra kuta Fransası üzerinde Almanlar her istediklerini Lâvâlsiz de yapabilir. Netekim bir kaç gündenberi bütün Fransız demiryolları ve ticaret gemileri şimali Afrika'ya yardım için gönderilecek Alman kuvvetlerine emrine veriliş bulunmaktadı. Bu itibarla İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano'nun Alman umumi karargâhında bulunmuştu bir sırada Fransız Başvekilinin Hitler tarafından kabul edilmiş olmasını büyük ehemmiyetli haiz siyasî bir mesele şeklinde telâkki etmeğe mahal yoktur.

Fakat vaziyetin askeri manzarası böyle değildir. Mısır cephesinde mağlûp olan mihver kuvvetlerinin gerileme hareketi Garp Trablusu hudutlarına kadar geldiği halde henüz durmamıştır. İngilizlerin sekizinci orduları Bingaziden sonra Sirte körfezini almak için taarruzlarına devam etmektedir. Hatta İtalyanların Garp Trablusunu da boşaltarak buradaki kuvvetleri Tunusa götürdükleri bile söylenmektedir. Almanların Fransız limanlarına mütemadiyen kuvvet göndermeğe çalışmaları da şimali Afrikadaki vaziyetin mihver orduları için ehemmiyetli bir durumda olduğunu gösterecek mahiyettedir. Bundan başka Ruslar sark cephesinde yeni bir taarruza geçmiştir. Bu taarruza Voronej Rostof hattı üzerinde bulunan Kantemiravka ile Bogucarı'ya zapt ederek Rostofa 200 kilometre kadar ilerlediklerini ilân ediyorlar. Bu itibarla Alman ve İtalyan genellikmayları arasında ciddi olarak tetkik edilecek meseleler vardır.

ASIM US

Varlık verisi

(Başarısı 1 incide)

ORDUDA

Ordu, 23. (A.A.) — Varlık vergisi listeleri dün vilâyetin her tarafında ilân edilmiştir. Bu listelere göre, vergi tutarı 250.750 lirası merkez kazasına ait olmak üzere 424.000 liradır.

BURDURDA

Burdur, 23. (A.A.) — Dün bütün vilâyet içinde neşredilen varlık vergisi listelerine göre, vilâyetimize düşen vergi tutarı 172.409 lirası bulunmaktadır.

Milli Şetin İstanbullulara hitabı

(Başarısı 1 incide)

muharebesini yapıyorlar, hem devlet bütün yüklerini taşıyorlardı. Bu gayretler de lâfi gelmedi. Cepheye erkeğini, cephe taşımağa ve tarla sürmeğe kadınlarını göndermiş olan fakir eve giriyor ve mütevazı nesi varsa onun da yüzde kırkını alıyorduk. Hep beraber selâmete ve Cümhuriyete vardık; bütün fedakârlıklar ödemiş olduk. Size dünden de misâl söyleyeceğim. Zilyorsunuz ki, hükümet çiftçilerden yeni mahsulde yüzde yirmibeş aldı. Dolayısıyla bazı köyler gördüm. Vatandaşların kendilerine yetmeyecek mahsullerini göstererek yüzde yirmibeşini nasıl vereceklerini soruyorlardı. Ben ilkönce devletin talebi yerine getirilmesini tavsiye ettim.

Vatandaşların ihtiyacı ve derdi halk hükümetinin gözü önündedir. Vazifesini ifa eden vatandaşlarlıkta birakılmaz, dedim. İşle o teklifler böyle takip olundu.

ve olunmaktadır.

DEVLETİN SELÂMETİ İÇİN

Bütün memlekette de hiçbir telâflı vaziyete düşülmesizin herkesin ihtiyacı temin edilmektedir. Görüyorsunuz ki devletin selâmeti icab ettiği vakıf büyük fedakârlıklar zaruridir. Bu vazifeler sırasına göre, şu ve ya bu bölgeye, şu veya bu meslek veya sanat sahibine teveccüh edecektir. Bugün çiftçiye, yarıncıya veya esnafa fazla kulfet yüklenmelidir. Vatandaş devletin talebini iyi yürekle ve iyi niyetle karşılamalıdır. Bu vatandaş herkes şimdide kadar emniyet ve huzur içinde kazanmış, yavaş yavaş, bundan sonra da daima da, herkes cümhuriyet kanunlarını himayesinde ve emniyet içinde çalışıp kazanacaktır. Her vatandaşın devlete karşı vazifelerini iyi niyetle, ciddi olarak ifaya çalışmalarını istemek devletin hakkıdır.

Aziz Milli Şefimiz parti kongresinden sonra Haydarpaşaya geçmişler ve saat 17.20 de hususî trenleri ile Ankaraya hareket buyurmuşlardır.

Millî Şef valî ve belediye reisi, Örfî idare İstanbul kumandanı, emniyet müdürü, generaller, mebuslar, parti vilâyet erkânı ve kalabalık bir halk tarafından uğurlanmıştır.

JAPONLARIN MİSİLLEMESİ

Kalkütaya yapılan şiddetli hava hücumlarının manası nedir?

Şankay, 23. (EP) — Japon uçakları Salı günü Kalkütayı üçüncü defa olarak bombalamışlardır. Hın distansın neşrettiği tebliğde, birkaç düşman uçağının ge-e yarısı şehir üzerinde görünerek bombalar attığı bildirilmektedir. Hasıl olan zararlar hakkında henüz hiçbir malumat verilmemiştir.

Cenupta bir Japon üssü: 23. 12. 42. (NPD) — Japonların Kalkütaya ve Şitaganadaki İngiliz üsleri üzerine yaptıkları son 20. Kânun tarihli hava hücumları hakkında Japon ordu sözcüsü demistir ki:

Bu hücumlar, İngilizlerin Birmanya ve Siyamdaki sivil ahalî üzerine yaptıkları merhametsiz hava akınlarına karşı misilleme olarak yapılmıştır. İngilizler şimdide kadar birçok defalar Japon hudutları içindeki sivil ahalîye uçaklarla zâlimane bombalamışlarsa da, Japonlar, Hindlileri mümkün mertebe silanet edebilmek için bugüne kadar aynı şekilde mukabile etmemişlerdi. Bununla beraber İngilizlerin mî temadiyen Birmanya ve Siyam ahalisini tayyare hücumları ile telef etmesi üzerine Japonların sabrı artık tükenmiştir.

Führer karargâhında

Vişi, 23. (EP) — Lavalin Führer umumi karargâhını ziyaretine dair negredilen resmi tebliğde, Lavalin bu görüşmelerde Almanya ile işbirliği münâkân olabileceğine ve İtalya ile beraber hareketinin Fransa için hayati bir zaruret olduğuna kanaat getirdiği bildirilmektedir.

Tebliğde bildirildiğine göre, bu seyahat bir hareket noktası teşkil etmektedir ve bu görüşmelerin mîmir olabilmesi için bütün Fransızların kendi üstlerine düşen vazifeyi anlamaları gerektir. Fransa, Şimali Afrikadaki ihanet yüzünden uğradığı zararları ancak meşrû ve disiplinli hareket sayesinde telâfi edilebilecek ve bu suretle mağlûbiyetinin âkibetlerini hafifletmeğe çalışacaktır. Vaki görüşmelerden sonra şimdi de mütehasısların müzakere başlıyacaktır.

ALMAN İTALYAN GÖRÜŞMELERİ Berlin, 23 (EP.) — Berlinde bildirildiğine göre, Führerin karargâhında yapılan Alman - İtalyan görüşmelerinin başlıca mevzuunu askeri meseleler teşkil etmiştir.

Salâhiyetkar makamca belirtildiği gibi, bugünkü cephelerdeki bütün vaziyetler ve bunlara ait bütün noktalar uzun uzadıya görülmüştür.

Arkadaşlar, Buaya bir seyahatten geliyorum. Vatandaşlarımız her yerde iyi halde gördüm. Umumi olarak geniş ve feyizli istihlal için çalışmalar çok ümid vericidir. Yürekler imanla doludurlar. Zihniyet sükûnetli, emniyetli, dünya hâdiselerinin tecellileri ne olursa olsun, onları sarsılmaz bir grade ile karşılamaya hazırızdır.

Son günlerimizin en büyük acısı, yeni zelzele felâketleridir. Erzincan sarsıntısından zaten zarar görmüş olan Niksar ve Erbaa'da, yeni darbelerle uğradık. Mükûmet bütün vasıtaları ile felâket yerindedir.

Vatandaşlarımızın acılarını paylaşmağa çalışıyoruz. Memleket yıkılan yuvaları süratle ayakta kaldırmak için herşeyi yapacaktır. Te sözlerimle derin teessürlerimi söylerken sizin aklı duyularınızı ifade etmiş oluyorum.

Aziz arkadaşlarım, Kongrenize iştirak etmek benim için bahtiyarlık oldu. Gördüm ki burada memleket meseleleri selâhiyetle ve açık yürekle konuşuluyordu. Vatandaşımız hür vatandaşlarımızı diyardı olarak kalemaktir. Fedakâr bir cemiyetin insanı ve medenî vasıfları, güzel İstanbulumuzun müzavetleridirler. Size selâmlarımı ve sevgilerimi söylerken bütün İstanbullu hemşerilerime de sevgilerimi ve savgılarımı bildirmek istiyorum. Sizden Ankaraya gelmeler ve iyi intibalar götürmelerini istiyorum.

Aziz Milli Şefimiz parti kongresinden sonra Haydarpaşaya geçmişler ve saat 17.20 de hususî trenleri ile Ankaraya hareket buyurmuşlardır.

Millî Şef valî ve belediye reisi, Örfî idare İstanbul kumandanı, emniyet müdürü, generaller, mebuslar, parti vilâyet erkânı ve kalabalık bir halk tarafından uğurlanmıştır.

Hindlilerin bu harbe karışmayacaklarını ve vatanlarını İngiliz askeri hareketlerine saha yapmayacaklarını ümit ederiz.

Berlin, 23. 12. 42. (NPD) — Kalkütadan bildiriliyor: 20 İik'ünde vaki olan ve iki saat süren Japon hava hücumunun meydana getirdiği tesir bir felâket halini almıştır. Kalkütta şehrindeki uçak savar bataryaları tamamıyla bozuk bir halde işlemiş ve hiç bir tesir yapamamıştır. Bu suretle Japonlar iki saat mütemadiyen ve rahatça bombalarını evvelce tayin ve tesbit ettikleri hedeflere atabilişlerdir. Dum dum mevziindeki İngiliz tayyare meydanında önemli hasarlar vücuda gelmiş, Kidderpore ve Garden-Reachdeki liman tesisatı da mühim surette tahrip edilmiştir. Birçok mahalleler saatlerce alev ve duman içerisinde kalmış ve halk arasında büyük bir paniğe çıkmıştır.

Yeni Delhi, 23 (A.A.) — Neşredilen resmi tebliğ, Kalkütta çevresine karşı yapılan üç Japon hava akını sonunda bilindiğine göre, kayıp sayısının şimdide kadar 25 ölü ve 100 den az yaralı olduğunu izah etmektedir. Hasar hafif olmuştur. Bir kaç yerde yangınlar çıkmışsa da süratle söndürülmüştür. Halkın maneviyatı mükemmeldir. Sivil halkın tahliye sine lüzum görülmemiştir. Mağazalar ve ticaret evleri mutlak olarak üzere açık bulunmaktadır. Akınlara iştirak eden Japon uçaklarının sayısı gittikçe azalmıştır.

Ankara, 23 (Yakut muhabiri). — Fon Papene suikast yapıldıktan sonra Pavlof, Kornilof, Şakir Ziya ve Abdurrahman haklarında, ki davaya bugün saat 9.30'da devam edildi.

Avukat Şakir Ziya gelmemiştir. Rejs Sabri Yıldız, Süleyman müdafaasını yapıp yapmayacağını ve başka bir diyeceği olup olmadığını sordu. Süleyman geçen celsede oldu. Şakir Ziya gelmedi. Müdafaasını yapmayacağını bildirdi. Bunun üzerine rejs geçen celsede müdafaasını nasıl yaptığını Süleymandan sordu. Süleyman:

— Geçen celsede de müdafaamı yaptım. Ancak yapmıştım. Halbuki şimdi istidada yazdıracağım param dahi yoktur. Eğer beni tercüman vasıtasıyla dinler, seniz müdafaamı yapmağa hazır mısınız, dedi.

PAVLOFÜN MÜDAFAASI

Rejs Süleyman bu isteginin evvel ce de reddedilmiş olduğunu hatırlattı. Bundan sonra Pavlofa müdafaasını yapması bildirildi. Pavlof:

— Evvelâ bir istida veriyorum. Bu okunsun, daha sonra müdafaamı yapacağım, dedi. İstidatı okundu.

Bu istidada geçen celsede Süleyman tarafından ileri sürülen talebin reddi, dimesinin hak ve adalet aykırı bulunduğunu ve bu red kararını hayretle karşıladığını bildirmek ve müddetum muavinini Kemal Bora tarafından geçen celsede ileri sürülen fiaklere cevap vererek:

— "Dokuz aydanberi bu'duğumuz kışkırtan dışarı çıkmadık. Hapishane müddetlerinden bir çok defalar bahçede gezmemize müsaade edilmedi, rica ettiğimiz halde bu talebimizi reddedildi. Bu kadar sıkı kontrol altında iken nasıl oluyor da Süleyman, la görüştüğümüzü, onun bizim telkinimiz altında, kalarak bu ifsaatla bulunmak istediğini müddetum muavinini Kemal Bora ileri sürüyor, anladık. Bu hakkabazlık karşısında,

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

HOKKABAZ NE DEMEK?

Pavlof bu gibi kelimelere benzer sözler bulunmadığını bildirdi. Kornilof da söz alarak:

— Bu istidada ben de imzayı koydum. Müsaade edin bu "hakkabazlık, kelimesi hakkında bir iki şey söyleyeyim:

Biz bu kelimayı tahkik sadedinde kullanmadık. Bir şey diğeri yerine kullanmak manasında kullanmadık. Onun için bu hususun tasirini ve bu suretle zabta geçirilmesini rica edeceğim.

Bu sırada Kemal Bora söz istedi ve:

— Kornilof "hakkabazlık, kelimesinin sahtekârlık manasına kullanıldığını söylüyor. O halde hakkabazlık sahtekârlık olduğunu bilmekte ve bunu bile bile kullanmaktadır. Bu husus da iktiden zabta geçen, dedi.

Kornilof fikrlerinde ısrar etti. Hakkabazlığın sahtekârlık manasına da kullanılmadığını ilette ve istidatın okunmasına geçildi.

İstidada Süleymanın şimdiye kadar şifahi hiçbir beyanatta bulunmadığı, kendisinin müteaddit defalar ricalarına ve ısrarlarına rağmen Süleymanın daima sükutu terah ettiğini bildirdi. İlk tahkikat sırasında Süleymana atfen verilen ifadenin Süleymana ait bulunmadığını ve bu suretle ifadelerin sahte ve uydurma olduğunu, bu ifadelerin iyi ezberletildiğini, için bir çok tenakuzlar ve fikir ayrılıklarına rastlandığını beyan etmekte ve gene istidatın bir yerinde bu "hakkabazlık, işler denilmektedir.

"Bu sırada müddetum muavinini Cemil Aytay müdahale etti:

— Rica ederim rejs bey, dedi, bu istidada evvelâ iktiden beyan hakkı mece okunsun, bu gibi kelimeler var mı yok mu, anlaşıldıktan sonra istidatın okunup okunmamasına bir karar verilsin, dedi.

Hâkimler heyeti bu talebi kabul ederek müzakere odasına geçti, yirmi dakika süren bir müzakere sona erdirmeye karar verildi. Gerektiği düşünülürse, ceza kanununun 426 nci maddesi mücbince istidada bu gibi sözlerle tesadüf edilmesinden dolayı istidatın okutulup okutulmamasına da bir karar verildi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Rejs Sabri Yıldız burada müdafaade bulundu ve Pavlofa ihtar ederek: — Böyle "hakkabazlık, gibi kelimelerle istida verim. Eğer istidada bu kelimeler bulunursa hakkında ayrıca takibat yaparız, dedi.

Suikast davası

nihayet verirken bu güne kadar doğru ve haklı bir davayı müdafa ettiğini, daima haklı ve adaletli tecellisine çalıştığını, bütün celselerde haklımı heyetinin doğru bir karar alabilmesini temine gayret ettiğini ve buna nailiyet hakkındaki beraat kararının verilmesini, doğru, muhtıl bir hareket olacağını ifade etmekteydi. Bunu müteakip Kornilofun müdafaanamesini okuması istendi. Kornilof "Ben müdafaanemizi türkçe olarak okuyacağım. Müdafaamda hakaret mahiyetinde bir şey yoktur. Mesuliyet bana aittir, dedi.

Kemal Bora mesuliyet kabul ettiğitahtirde müdafaanemizin daha evvel hakimler heyeti tarafından okunmasına lüzum olmadığını, tahkik mahiyetinde sözler olduğunu, takdirde taahhüt yapacağını ve binaenaleyh bu yolda bir karar verilmesini hakimler heyetinden istedi.

Hakimler heyeti tatil zamanı gelmiş olduğundan öğleden sonra saat 14'te duruşmaya devam edilmek üzere celseye nihayet verildi.

İKİNCİ CELSE

Öğleden sonra saat 14.30'da duruşmaya tekrar başlandı. Avukat Şakir Ziya Karaçay da hazır bulunuyordu.

Kornilof müdafaanamesini okumaya başladı. Bu müdafaanamede bombanın patladığı sırada ki vaziyet anlatılmakta ve bu hadisenin hic bir zaman bir suikast sayılmayacağı, ortada suikastı icap ettiren delillerin bulunmadığı, hadise günün infiliğin vukubulduğu yerden bir uzakta Alman sefaretine Atasevilli terinin arabasının bulunmasının, bir tesadüf eseri olmadığı ve biraz sonra sefir ve karısının bu arabaya binerek sefarethaneden çıktıklarını söyledi.

Kornilof bundan sonra şahit Fahri Uçarın beyanatına temas ederek bunun tamamen uydurma olduğunu, hadise yerinde bulunan ve mahkemede dinlenen şahitlerin hic birisi hadiseye takaddüm eden vakalarda bir adamın kırmızı bir beze sarılı olarak bir paket taşıdıklarını, görmediklerini, bunun gibi vaka mahallinde bir kırmızı beze de raslanmamış olduğunu, Sovyet sefaretine ait kırmızı renkte bir araba da bulunmadığı halde böyle uydurma ve yalan delillere dayanarak ehli hibrinin rapor hazırladığını ve bütün vakanın yalan yanlış ifadele göre meydana getirilmiş olduğunu söyleyerek bu suikastın Sovyetler Birliği ile Türkiye'nin aralarını açmak gayreti ile tasni edilmiş bir infiliğ hadiseleri olduğunu delillerle isbatla çalıştı ve sözlerine devam ederek dedi ki:

Şahitlerin bir tanesi olsun bir suikast yapıldığını bildirir bir beyanatta bulunmadı. Ehli vukufun hazırladığı rapor, bombanın kudretini ve infiliğten sonra mevcut parçaların mahiyetini anlatıyor. Fakat bu maksadın bir suikast yapmak için yapıldığını bildirmiyor. Buna inanan ve bizim hakkımızda isnatlarda bulunan tek adam müddetum muavinini Bay Kemal Boradır. O, kendisine has debdebe ve neşesi ile bu vakaları telifte çalıştı. Fakat yapacağını.

Bundan çok memnun olan Elifad, derhal faaliyete geçerek ordu toplamağa başladı.

Kısa bir müddet içinde oldukça mükemmel bir ordu hazırlamıştı. Bu orduyun başına küçük yaşından beri kahrmanlığıyla tanınmış olan Tahir İbnî Elhişeyni geçirerek ona şii emri verdi:

— Hazırlanan orduyla Eminin ordusunu karşılamak üzere Rey şehrine gideceksin. Muzaffer olacağımızdan eminim, fazla birşey söylemek istemem, ordunun sevk ve idaresini senin bu husustaki kudret ve meharretine bırakıyorum.

Büyük bir sabırsızlıkla Horasan'da Meymunenin gelmesini bekleyen Behzad, Elifad orduda bir vazife vermek istedi. Fakat o bunu kabul etmedi.

Bir gün şehir haricinde Bağdaddan gelecek haberleri beklerken Selman gürdemiş olduğu bir adamla karşılaştı. Adam, Selmanın yolladığı bir mektubu kendisine teslim ederek yanından ayrıldı.

Behzad, mektubu açıp okudu:

"... Nihayet çalışmamın semeresi görüldü. Tahmin ettiğim gibi İbnî Mahan Eleminin ordusuna başkumandan tayin edildi. Bu satırları sana yazarken İbnî Mahan ile kumanda ettiği ordu Bağdad ghrinden sizinle muharebe etmek için çıkıyordu. Ordu şimdi şehir terkederken bizzat Elemin gelip İbnî Mahanı teşviç etmişti. Bağdadın bazı ileri gelenleri, Horasanlıların ordusu daha mükemmel ve daha büyük olacağını söylüyorlar. Zavalı İbnî Mahan Horasanlı-

kat geçen celsede Süleyman tarafından vukubulan ifsaat onun bütün neşesini giderdi.

Kornilof ölen şahsın Ömer olup olmadığını hakkında geçen celselerde ileri sürdüğü fikir ve mütealemleri tekrarladi. Baş, boy, renk, tenasül uzvu vesaire bakımından ölen adam hakkında ehli vukuf raporları ile dosya müderecatında büyük tenakuzlar olduğunu söyledi.

Kornilof bundan sonra Süleymanın beyanatına temas etti. Bu ifsaatın nasıl olup da dinlenmek istenmediğini, neden o güne kadar doğru söylediği kabul olunan Süleymanın ifsaata başlar başlamaz yalan söylediği ileri sürülerek bu itirafın reddedildiğini anlamadığını beyan etti.

Kornilof sözü tekrar Müddetum muavinini Kemal Bora'ya nakletti ve onun mahkemede bir müddetum gibi değil, kendisini mahkûm etmek için çalışan bir şahit gibi hareket ettiğini, dinlenen şahitlere yardım ettiğini, onlar cevap veremedikçe kendisinin cevap vermediğini söyledi.

GENE TAHKİKAT

Rejs Sabri Yıldız da ben daha evvel işi şahsiyete dökmeyi sanamıştım. Eğer ileri gider senin için iyi olmaz, dedi.

Kornilof, benim için yirmi sen mahkûmiyet kararı vermiştir. Ben de bildiklerimi ve gördüklerimi aynen söylemeye çalışıyorum. Sizin kanunlarınıza göre müdafa hakkı mukadderdir kesilmez.

Rejs — Tecavüz ediyorsun. Kornilof, hayır, asıl tecavüze uğrayan benim. Mahkemenin bana verdiği yirmi senelik mahkûmiyet kararı en büyük bir tecavüzdür. Ben mazun sandalyesinde sadece kendimi müdafaaya çalışıyorum.

Bunu müteakip Kornilof müdafaanamesini okurken yorulduğunu, söyleyerek biraz dinlenmesi için vakit verilmesini rica etti. On dakika celseye fassla verildi.

On beş dakika sonra duruşmaya tekrar başlandı. Celse nihayetinde büyük heyecanlarla müdafaasını yapan ve müddetum muavinini elini alına götürerek terlerini silen Kornilof müdafaasını temiz mahkeme tarafından verilen kararda kendileri hakkında tavsiye olunan ve yapılması istenilen hususiyetlerin yerine getirilmediğini bildirdi.

BİR İHTAR DAHA

Bu sırada Süleymanın iskence gördüğü hakkındaki ifadesinden bahsederken de caniyane hareketler sözü üzerine rejs Kornilofa tekrar ihtarla bulundu:

— Gene etrafa isnatlarda bulunuyor tecavüz ediyorsun. — Ben kimseye tecavüz etmiyorum. Süleyman bu sözü kullanıyor. — Fakat bu sözler doğru olacağı gibi yanlış da olabilir. Bunlar da zabta geçti ve Kornilof müdafaasını yapmağa devam etti.

Hâkimler heyetinden bu müdafaayı tamamen bitaraf bir müşahidatı ile idare etmekteydi.

asfatile iyiden iyiye tetkik etmelerini, zabıt vakaları ve ilk tahkikat evrakı üzerinde birbirine zıd olan cümlelerin ve fikirlerin bulun duğu neticesi ortaya çıkarılacağını, mahkemenin tarafsızlığından katiiyen şüphe etmediğini, fakat bu mesele hakkında yapılması zarurî görülen fiil ve hareketlerin reddedildiğini görerek ister istemez mahkemenin bittarafılığından şüphe etmeğe başladığını bildirdi. Kendisi tarafından kanuna istinaden ve müdafaası zabıtlarının da reddedildiğini söyleyerek, avukatın sonra tekrar söz alacağını söyleyerek o turtu.

Bundan sonra söz alan avukat Şakir Ziya Karaçay, sözüne mazmunların bugüne kadar nasıl yalan ve entrikalarla kendilerini kurtarmaya çalıştıklarını, buna bir delil olarak Pavlofün ayağındaki siyahıgün artık tamamen geçmiş olduğunu söyledi ve müdafaasadece Sovyet mazmunlara müdafaasadece tarizin den dolayı iki defa hakimnin ihtarı na maruz kaldı. Rejsin yalnız müdafaaya taallük eden mütealemleri söylemesi üzerine avukat mükellikinin bir amme şahidi sayılması lüzum geldiğini söyleyip beraatini istedi.

Abdurrahman Sayman söz alarak söylemiş olduğu sözlerinde tenakuzlar olabileceğini fakat yalan söylemediğini bildirdi. Avukatın müdafaasına iştirak ettiğini de sözlerine ilave etti. Bu sözler tercüman vasıtasıyla Pavlofa anlatıldı. Pavlof ayağa kalktı ve dedi ki:

— Avukatla münakaşayı tenazül sayarım. Söylediği sözler onun değil, onun patronlarının sözleridir. Diğer taraftan geçen celsede

"Daha vakit geçmemiştir. Dönelirsiniz, sözlerini Abdurrahman, otomobilde söylediğini söylüyordu. Halbuki, bugün bu sözleri cezaevinin sundurması altında söylediğini söylüyor. Bu da onun ne dereceye kadar doğru söylediğini isbata kâfifdir. Zabıtlar karıştırılırsa hangimizin yalancı olduğu meydana çıkar.

Pavlofu müteakip Kornilof ayağa kalktı. Abdurrahmanın nasıl olup da böyle ahlaksız yalanlar uydurduğunu hayretle karşıladığını, çünkü ceza evinde otomobilden inen inmez gardiyanların onları alıp içeri götürdüğünü ve binaenaleyh ona bir şey söylenmediğini, söylenmesine de imkân bulunmadığını söyledi.

Burada rejs gene müdahalede bulunarak ahlaksız deme, sözü üzerine Kornilof şu cevabı verdi:

— Ben yalana ahlaksız diyorum. Rejs, Yalana ahlaksız denmez, münasebetsiz denir dedi.

Kornilof da:

— Kusura bakmayın, iyi Türkçe bilmiyorum, cevabını verdi. Kornilofa cevap vermek isteyen Abdurrahman:

— Bu sözü otomobilde söylediğini hatırlıyorum. Hem mesele söylenen yerde değil, sözün kendisinin dedir.

Başka tahkik edilecek bir celse olmadıktan duruşmaya son verildi.

— Çünkü İbnî Mahan mağrur olmakla beraber, beceriksizdir. Bir orduyu idare etmekten acizdir. Aynı zamanda Horasan abalisinin düşmanlığını kazandı. Harunurresid zamanında bir müddet Horasan valiliğinde bulunmuş olan bu zat, oranın halkına çok zulüm ve cefa göstermişti. Hatırla bu yüzden mezkûr hükümdar onu valilikten azletmişti (1). Şimdi Horasan halkı ona karşı muharebe ederse eski bir düşmanına karşı silâh çekmiş olacaktır. Hatırla bazı Horasanlılar onu tuzağa düşürmek için kendisine bir mektup yazarak onu sevdiğini ve yanlarında görmek istediklerini bildirmişlerdir. Hülâsa, eğer bu adam, bakiaten Eminin başkumandanı oluyorsa muvaffak olacak demektir.

Behzad sordu:

— Nasıl muvaffak olacağız efendimiz?

— Demek istiyorum ki Eminin ordusuna galebe çalar onu hükümdarlıktan hal'ederiz ve yerine Elmumunu otururuz.

Behzad dudak büktü.

— Bundan bize ne fayda gelecek, İhsâ de Abbasilerden değiller mi? İhsâ de Caferi öldüren Harunurresid'in oğulları ve Ebu Müslim'i öldüren Elmansur'un torunlarıdır.

— Fakat Memun bizden sayılır, üstelik de Şiidir. O bizim istediğimiz gibi hareket edecekler. Ona müfuzumuz olacak ve reyimizi almadan birşey yapmayacaklar.

— Onun bize sadık kalacağını taahhüt eder misiniz? Haydi bunu taahhüt ettiniz, ya öldükten sonra onun yerine

(1) İbnî'istir tarihî S. 98, C. 6

KARAR

"Pavlofa, Kornilofun sabit olan hadise sırasında ölen Ömer Tokadı Fon Papene suikast icrasına tam derecede teşebbüs ettirmek fiillerinden hareketlerine uygun bulunan ceza kanununun 64 nci maddesi delâleti ile 450 nci bendine tevfiikan ölüm cezası ile tecziyeleri gerekli ise de fiilin tamamlanmayıp tam teşebbüs derecesinde kalmış dan dolayı 62 nci madde mucibince yirmi sene müddetle ağır hapishanesine, denmekte ve suçlular lehine kabul edilmesi adalete uygun görülen bazı noktalar belirtilerek gene ceza kanununun 64 nci maddesinin son fıkrası mucibince bu cezalarının altında bir indirilerek, yakalanıp nezaret altına alındıkları tarihten itibaren 16 şar sene sekizer ay müddetle tayin edilen Abdurrahman Saymanla, Süleyman Sagolun işe bunların da Ömer Tokadı bu fiil işlettirmeye azmetmiş olmayıp sadece diğer suçlulara yardım ettiklerinin sübutu sebebi ile keza ceza kanununun 450 nci maddesinin 4 nci fıkrası mucibince tayin edilmesi icap eden ölüm cezası yerine 62 nci maddede tevfiikan 20 şar sene ağır hapis cezasının 65 nci madde mucibince yarısını indirilerek, yakalanıp nezaret altına alındıkları tarihten itibaren on sene ağır hapishanesine ve eskiden tayin edilen suçlulara mükteseb haklarına binaen adliye cerh tarafes kanununa tevfiikan tayin edilen altı bin kırk duruşma harcının her dört suçlu arasında paylaştırılarak cezaları nisbetinde alınması, kebil temiz olmak üzere karar verilmıştır.

Konferans

1 — 24.12.942 perşembe günü saat 18 de halk evimizin Tepebaşıdaki merkez binasında, Prof. Tevfik Ali Çınar tarafından "Ham maddeler kaynağı olan orman, mevzuat mühim bir konferans verilecektir.

2 — Herkes gelebilir.

Barındırma odaları

İstanbul maarif müdürlüğü her yıl olduğu gibi bu yıl da barındırma odalarına büyük bir ehemmiyet vermiştir. Hazırlanan program göre odalar açılarak faaliyete bağlanılacaktır. Buralara işçi çocukları kabul edilecektir. İşçiden önce ve babalar çocuklarını sabah işe giderken buraya bırakarak akşam dönüşte yine buradan alacaklardır.

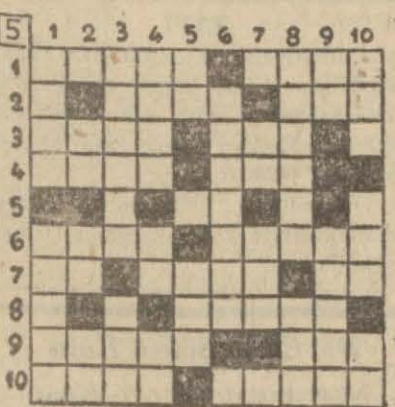
Odalar aşağıdaki ilkokullarda tesis edilmiştir:

Eyüp 36, Kasımpaşa 13, Beyoğlu 16, Topkapı 34, Beyoğlu 6, Eminönü 3 ve 8, Üsküdar 30 uncu ilkokullardadır.

Kasımpaşada aş evi

Diğer semtlerde olduğu gibi, Kasımpaşada da fakir halka yemek tevzi etmek üzere dün bir aşevi açılmıştır.

Bulmaca

Soldan Sağa:

- 1 — Bir Avrupa devletinin merkezi. Olur manasına.
- 2 — Millet, kışın çok olur.
- 3 — Bir Avrupa devletinin merkezi, fasıla.
- 4 — Keder, dudak manasındadır.
- 5 — Su.
- 6 — Dilenci, Arapça, âyet mana sına.

- 7 — Eski bir harp âleti, bir gaz, babanın yarısı.
- 8 — Cihet, taraf, fena ruhu.
- 9 — Becerikli, çalışkan, toprak tan çıkarılır.

- Yukardan aşağı:
- 1 — Adı cevikkliğe misal olan küçük bir hasere.
- 2 — Bir balkan devletinin hükümet merkezi.
- 3 — Askerlik tabiri bir dernek tıfılam.
- 3 — Osmanlı İmparatorluğunun büyük bir parçası, en çok hürmete lâyık varlık.
- 4 — Mahkemenin kararını bildirir karar, Arapça aslâ manasına, erkek.
- 5 — Onsuz yaşanmaz, aleyhte bulunmak.
- 6 — Bir yahudi adı.
- 7 — Bir nota, vermek.
- 8 — Büyüklük, enmak.
- 9 — Bakanın sonu, anıt.
- 10 — Büyük ced, hayvanlar, yavaş.

- Dükkü Bulmacanın halli:
- Barbaros, T, 2 — As, Ar, camı, 3 — Lüt, I, Acar, 4 — İr, A, azak, Si, 5 — Gail, Kit, 6 — L, I, mar, 7 — A, Aşıkâr, 8 — Yenice, Pir, 9 — As, Tan, U, A, 10 — Kabak, Azak.

Bir haftada büyüdü

İzrael hazır elbise satıyordu. Bir gün oğlu Muiz dükkânın önünde müşteri kollarken telâşla babasına: — Davidle oğlu geliyor! Diye haber verdi. — Bonjur İzrael!.. — Bonjur David!.. Ne istiyor-sun?.. — Cocuğa bir şey alacağım. — Çamaşır mı?.. — Hayır, elbise.. — İstediğinden âlâsı var!.. İşte sana ketenden bir bahriye elbisesi ötek de bahalı değildir. — Kaça?.. — Başkalarına 10 liraya satıyor-um ama; sana sekize veririm. — Sağlam mı bari?.. — Ölmez oğlu ölmez!.. — Yıkırırsa çeker mi?.. — Elini yıkadığın zaman çeki-yor mu?.. Bu da öyle.. — Garanti eder misin?.. — Tabii.. David, çocuğuna bahriye elbise sini satın aldı.

Sığırlar çalmaz

Karı koca gece geç vakit eve dönüyordular. Karısı söyledi: — Çok geciktik; çabuk evimize gidip rahat edelim. — Hiç de gecikmedik. Daha saat simdi onu çaldı. — On mu?.. Ne diyorsun?.. Sa- at yalnız bir defa çaldı. — Tabii bir defa çalacak!.. Sıfır-ları da çalacak değil ya!..

Lord Çesterfild

İngiliz muharriri Lord Cester-fild fakirlere pek yardım etmezdi. Bir gün muharririn evine bir pa-paz gelecek fakirlere yardım tale-binde bulunmuyordu. Fakat Lord, hiç istifini bozmayarak, imzalı re-simlerini papaza verdi.

Papaz, muharrire pek çok içe-ri lemişti. Fakat yapacağı bir şeyi ol-madığı için Lordun imzalı resimle-rini bir kaç para toplayabilmek iç-in şehrin zengin insanlarına dağı-tır.

Nihayet gene bir gün papaz mu-harriri ziyaret ederek Lorda fakir-lerin vaziyeti günden güne kötüleş-tiğini; ve muhakkak surette yardı-ma muhtaç olduklarını münasip bir-lisanda anlatmağa çalışır.

Lord, soğukkanlılıkla papaza so-lar: — İmzalı resimlerimden bir şey-elde edemediniz mi?

Papaz, teessürle başını sallaya-rak: — Hayır, efendim dedi; resim-le-ri orijinal arasında hiç bir fark-yok!

Yeni elbise

— Efendim, dün akşam Beyoğ-lunda hanım efendiyi gördüm. Öksürüyorlardı. Evet, hattâ bir-az fazla öksürüyordu. Çünkü, her-kes dönüp dönüp kendisine bakıyor-du.

— Hayır efendim; yanıyorsunuz-nuz. Hasta filân değil! Yeni elbi-se geydi de ondan öksürüyor.

Levi ile Salomon

Levi, çoktanberi ortağının kar-sısına aşık!.. Kadına her ne kadar mücevher ve para vaad etse de bir türlü muradına nail olamadı. Nihayet bir gün kadın, iki bin lira ver-diği takdirde kendisini bir gün e-ve alacağını söyledi.

Sabahleyin, erkenden Levi, Sa-lomona telefon etti: — Yarın seyahate çıkacağım; 63-leden sonra gelip para alacağım!..

Hakikaten öğleden sonra yazı-haneyeye gelerek ortağından iki bin-lira aldı. Ve doğrucu sevgilisine kostu. Kadın iki bin lirayı görünce sözünde durdu ve Leviyi içeri aldı.

Levi, evden çıkınca ortağı Sa-lomona telefon etti: — Seyahatten vaz geçtim; iki bin lirayı da karına bıraktım. Ya-rın gelirim!..

Bir hafta sonra, gene Muiz ba-basına koşarak: — Baba, bak; Davidle oğlu ge-liyor. Cocuğun elbisesi adam akıl-lı daralmış..

Hakikaten, bahriye pantolonu-nun geniş paçası düdüğü gibi ol-muştu. David, mağazanın önünde du-runca, İzrael koşu koşu çocuğu ku-caklayarak haykırdı: — Maşallah.. Arslan gibi olmuş! Sekiz günde büyüdü.

Tom Povel

Tom Povel, birkaç arkadaşile Hindistana kaplan avına gitti.

Zavalı adam her nasılsa kapla-nın bîhaman pençesine düşer. Arkadaşları ölen adamın ailesi-ne bir mektup yazarak vaziyeti an-latırlar.

Bir müddet sonra aşağıdaki tel-graflı aldılar: — “Ölüyü gönderiniz..”

Arkadaşları lazım gelen hazırlı-ğı yaptıktan sonra cevap verdiler: — “Emanet yoldadır..”

Tom Povelin ailesi emaneti al-mak için istasyonda beklesirlerken hayretler içinde kocaman bir ka-fes içinde gayet büyük bir kaplan-gördüler. Hayvan, müthiş homurtu-lar çıkarak kendilerine bakıyor-du.

Bir yanlışlık ihtimalini gözönün-de tutarak tekrar Hindistana tel-graf çektiler: — “Kaplan geldi; fakat, Tomun cesedi yok!..”

Ölü avcının arkadaşları telle ce-vap verdiler: — “Tom, kaplanın içindedir..”

Görmediği için!..

Hindistana, Kaplan avına giden Mister Anderson, yeni gelmişti. Arkadaşlarından biri sordu: — Hindistandaki kaplan avların-dan memnun kaldınız mı bari?..

— Evet; cidden, çok memnu-num.

— Nasıl oldu?.. Biraz anlatsan-za..

— Kaplan görmedim ki.. Ne an-latayım?..

SPOR

Pazar günü yapılacak maçlar

İst. Futbol Ajanlığından:

Fenerbahçe Stadı:
Saat 10.30 Davutpaşa—Beykoz, Hakem: Reşat, Sadık, Semih. Saat 12.30 Fenerbahçe—Taksim, Hakem, Adnan, Mustafa, Bülent. Saat, 14.30 İst. Spor—Kasımpaşa, Hakem: Mu-zaffer, Selâmi, Muhtar.

Şeref Stadı:

Saat 12.30 Süleymaniye—Vefa, Hakem, Şazi, Bahattin, Halit.

Fatih Stadı:

Saat 9 Unkapan—Kurtuluş, Ha-kem; Necdet, Zeki, Rıza, Saat 10.30 Topkapı—R. Hisar, Hakem, Münir, Zeki, Hayri. Saat 12.30 Beylerbeyi—Alemdar, Hakem, Eşref, Fazıl, Faruk. Saat 14.30 Demirspor—Gala-ta, Hakem; Feridun, Lütüf, Ruşen.

Voleybol turnuvası

Eminönü Halkeviden:
1 — Spor gubemizin 1942 — 1943 yılı için tertip ettiği voleybol turnu-vas: 3—1—1943 tarihinde başlayacak-tır.

2 — Üç kategori üzerinde yapıla-cak olan müsabakalar bütün teşek-küllere açıktır. Neticede her katego-rî birincisi teşekkül ve oyuncularına mükâfat verilecektir.

3 — Kayıt muamelesi için 1.1.1943 cume gününe kadar spor gubesine müracaat edilmesi, Beyoğlu Halkeviden:

ŞEHİR TIYATROSU

DRAM KISMI
Saat 20.30 da
BUYUK İHTİLA
Yazan:
Gomain Rolland
Türkçesi: M KİPER
KOMEDI KISMI
YE KURKUM YE
Yazan: Robert Neuner
Türkçesi: Cemil Oahit Cem
Her perşembe günü saat 16.30 da
Tarihli Matine

Onun haberi yok ki..

Cabi efendi erkenden çiftesini omuzlayarak arkadaşile ava gitmiş-ti. Lâkin, her nasılsa. Fişeklerini evde unutmuştu.

Birdenbire Cabi efendinin önü-ne koskocaman bir tavşan çıkınca, adam silâha davrandı.

Lâkin, arkadaşları pür hiddet: — Yahul.. dedi; çiftenin boş ol-duğunu biliyorsun. Hem de ateş et-meğe hazırlanıyorsun.. Bu ne biçim iş?..

Cabi efendi suratını asarak: — Sus, be adam sus; diye hay-kırır. Çiftenin boş olduğunu sen biliyorsun. Tavşanın nereden habe-ri olacak..

Nezakat

Adam — Çok rica ederim hanım efendi.. Beni kâpiya götürmekle ci-den rahatsız oluyorsunuz.

Kadın — Ne demek efendim? Rahatsızlık değil.. Bu adetâ bir zevktir!..

İSTANBUL BORSASININ

23—12—942 Fiyatları

	1 Sterlin	5.22
Londra	100 Dolar	132.—
Nevyork	100 İsviçre Fr.	29.976
Cenevre	100 Peze	12.89
Madrid	100 İsveç Kr.	31.135

ESHAM VE FAHVEDA

İkramiyeli % 5 938	19.—
İkramiyeli % 5 933 Ergani	19.—
% 7 934 Sivas — Erzurum 2.7	19.—
941 Demiryolu I.	19.—
941 Demiryolu II.	19.—
% 7 Birinci tertip M.İ.H. mü.	19.—
dafaa istikrazı	19.—
% 5 İkramiyeli birinci tertip	19.—
M.İ.H. müdafaa	19.—

Dr. Murat R. Aydın

GOZ HEKİMİ

Beyoğlu Parmaklısı, İmam sokakı
No. 2. Tel: 41553

VAKIT

Gazetede çıkan bütün yazı ve resimlerin hukuku mahfuzdur

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	150	300 Kr.
3 aylık	400	800 "
6 aylık	750	1400 "
1 yıllık	1400	2700 "

Tarifeden Balkan Birliği için ay-da otuz kuruş düşüldü. Posta bir-liğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 Krş.

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim . satırı, sondan itibaren ilân sayılarında 40, iç sayfalarda 50 kuruş, dördüncü sayfada 1; ikinci ve üçüncüde 2; birincide 4; başlık yanı kesmece 5 liradır.

Büyük; çok devamlı kilitli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmi ilânların fazla satırları 75 kuruştur.

Ticari mahiyette olmayan küçük ilânlar

Bir defa 50; iki defası 75; beş defası 100 kuruştur. 3 aylık ilân ve renlerin bir defası bedavadır. Dört, satırı geçen ilânların fazla satırları 10 kuruştan hesap edilir. Ve 10 defası 150 kuruştur.

Mektup içinde gönderilen parala-rın kaybolmasından idare mes'uliyet kabul etmez.

DOKTOR

KEMAL OZSAN

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Tünelbaşı — İstiklal Caddesi No. 380 Ohanyan Apt. Bursa pazarı üstü. Telefon: 41235

SENEDE 28,000 LİRA İKRAMİYE

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 30 lirası bulunanlara bir sene içinde aşağıdaki plana göre ikramiye verilecektir.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Kumbaralar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

DIKKAT: Hesablarınızda paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlerin ikramiyeleri % 20 fazlalaştırılacaktır.

Müvezzi alınacak

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

Müdürlüğümüz mühalleri için ilmektepe mezunu olmak şartla 50 doğumlu veya askerliğini yapmış ve 30 yaşını geçmemiş olanlardan müvezzi alınacaktır.

Taliplerin Müdürlük Muameleat kısmına müracaatları. (2308)

Yeni Eserler

Yunus Emrenin hayatı ve divanı — Muharrir arkadaşımız Selâmi Münir Yurdalâpin hazırladığı (halk şairleri serisi) nin birinci kitabı olan bu eser, Bozkurt kitapevi ta-rafından neşredilmiştir. Okuyucu-larımıza hararetle tavsiye ederiz.

ZAYI

Mihaliççik ilk okulundan 1925 - 1926 senelerinde almış olduğum za-hade-nameyi zâyî ettim, yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. (42004)

Mihaliççik kazasının Medrese mahallesinde 1327 doğumlu Osman oğlu İsmail.

Dr. Emin Şükrü Kunt

Dahili hastalıklar mütehassısı
Hergün hastahâna öğleden sonra Bomonti tramvay durağı Halâskâr Apart. da kabul eder. Tel: 81784

HABER OKUYUCULARI

Yılbaşı piyangosu ortaklığı

Elli kuruşla siz de talihinizi deneyiniz.

HABER, okuyucularının yılbaşı pi-yangosuna iştiraklerini ve talihleri ni hep bir arada denemeye imkân verecek bir teşebbüse girişmiştir. Bugünden tezi yok, siz de bunla-araşına katılabilirsiniz. Vereceğiniz eli kuruşla Haber idarehanesinde bulduğunuz, Haber'in altı kupo-nu ile isbat etmeniz lazımdır. Bu kuponlarımız mevcut değışle üstüne-yiniz, bunları da bedeli mukabilinde Ankara caddesinde Vakit kütüphanesinden temin edebilirsiniz.

Harunurresid'in Oğulları

geçecek hükümdar tıpkı Harunurresid gibi bîze düşmanlık yapar bizden intikam almağa kalkarsa.

Bütün bu sözleri dükkân ve âlaka ile dinleyen Elifadî birdenbire derin bir uykudan uyanıyormuş gibi başını kaldırıp Behzadın yüzüne bakıttı

— Doğru söyledin Behzad.. Ne demek istediğini anladım. Hakikati olduğu gibi keşfettin. O günü de düşünme, Rıza.

Ve biraz düşündükten sonra şunu ilâve etti:

— Hükümdarlığı muhakkak Haşimilerden birisine ver-mek mecburiyetindeyiz. Bunların bize en yakın olanları ise Alevilerdir. Halî hazırda bunlardan Musa Elriza'nın oğ-lu Ali aramızda bulunuyor. İmamı Ali İbn El Etalib'in oğlu Hüseynin ahfadından olan bu zat çok akıllı ve idaretidir. Memnun da onu sever ve hürmet eder. Ben şimdi Memnun'a şart koşarım onu vellahtlığa kabu letsin. Böylelikle Elme-mun öldükten sonra hükümdarlık ona intikal eder ve hükümdarlık hakkı Abbasilerden alınıp Alevilere verilmiş olur.. Bu da bizim büyük bir zaferimiz olacaktır.

Elfadîm büyük bir heyecanla söylediği bu sözleri iş-liden Behzad başını salladı:

— En ma'kul hareket budur efendimiz.

Biraz sonra gitmek için ayağa kalkan Behzada Elfadî dedi ki:

— Selmandan buna benzer başka bir mektup gelirse sana göstermeyi ihmal etme.

Behzad gülümseyerek cevap verdi:

— Baş üstüne efendimiz..

Behzad, oradan çıkıp ammesinin evine giderken her

Harunurresid'in Oğulları

Meymuneyi düşündüyordu. Nihayet Elmemunun ailesiyle be-raber geleceğini hatırlayarak müteselli oldu. Ve o günden sonra Elmemunun alle efradının gelmesini sabırsızlıkla bek-lemeye başladı.

— 55 —

İBNİ MAHÂNIN ORDUSU

Hicrî 195 yılı başlangıcında, Eleminin kardeşi Elme-mun vellahtlıktan hal'etliğine dair olan emirleri artık memleketin her tarafına yayılmıştı.

Elemin, bununla kalmıyarak Memnun Horasanda ken-di damına çıkardığı parala-ı da ortadan kaldırdı. Vellahtlığa tayin ettiği oğlu Musanın ramına minberlerde hutbeler okutturdu.

Diğer oğlu Abdullah'a da Elkaimü bilhak Akabiyle Mu-sadan sonra hükümdar olmak üzere ona bîat etti. Böylelikle Memnunun zürriyetini hükümdarlıktan uzaklaştırdı.

Bütün bu hâdiseler, Bağdadda cereyan ederken Hora-sanda bulunan Elmemun da boş durmıyarak, Elfadla asker toplamasını emretti.

Bu fırsatı kaçırmak istemeyen Elfadî:

— Efendimiz! dedi. Vellahtlığı Horasanda bulunan Şil-lerin reisi Ali Elrızaya vermek şartiyle size yardım ede-bilirim.

Elmemun, her ne kadar bu teklifi ağır gördüyse de bu-na itiraz edemedi:

— Eğer bu girişeceğimiz savaşta muzaffer çıkar, Eml-nin yerine tahta geçersen, söz verivorum Ali Elrızayı vell-

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesapları 1943 İKRAMİYE PLANI

KESİDELER: 1 Sabat. 3 Mayıs. 2 Ağustos. 1 İkincitesrin tarihlerinde varılır

1943 İKRAMİYELEKİ

1 adet 1999 Liralık	1999.— Lira
1 " 999 "	999.— "
1 " 888 "	888.— "
1 " 777 "	777.— "
1 " 666 "	666.— "
1 " 555 "	555.— "
1 " 444 "	444.— "
2 " 333 "	666.— "
10 " 222 "	2220.— "
30 " 99 "	2970.— "
60 " 44 "	2640.— "
250 " 22 "	5500.— "
834 " 11 "	8674.— "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz

SAHİBİ: ASIM US

Basıldığı yer: VAKIT MATBAASI

Umumi Neşriyât İdare ed-

Refik Ahmet Sevenel